Komentar

GLASILO OBČINE KOMEN • Letnik 4, Številka 3 • MAJ 2009

Poštnina plačana pri pošti 6223 Komen

21. junij
Praznik občine Komen

Občankam in občanom čestitamo ob občinskem prazniku, 21. juniju in in dnevu državnosti, 25. juniju!

Župan Uroš Slamič, podžupan Igor Zega,
člani občinskega sveta in občinska uprava

AKTIVNA POMLAD MePZ Cominum

Letošnja pomlad nam je, pevcem Mešanega pevskega zbora Cominum, poleg sonca in toplote prinesla tudi mnogo aktivnosti na našem pevskem področju.

V začetku aprila smo se tako, kot vsako leto, tudi letos odpravili na tradicionalni pevski vikend MePZ Cominum. Ta je potekal od petka 3. pa do nedelje 5. marca. Naša tokratna destinacija je bil slovenski turistični biser Bled. V prenovljenem hoteli Jelovica smo v dveh manjših dvoranah cel vikend pridno vadili in izpopolnjevali naš repertoar. Pevski vikend je bil sestavljen iz sobotnih dopoldanskih ter popoldanskih intenzivnih vaj, strokovnega predavanja o zgodovini glasbe, večernega koncerta v prostorih hotela, kjer smo s svojim nastopom poželi simpatije večinoma ameriškega občinstva ter družabnega večera po koncertu, ki se je za nekatere pevce končal šele tam nekje proti jutru. Nedeljsko dopoldne je bilo zopet namenjeno intenzivnim vajam, popoldanske sončne urice pa smo s pridom izkoristili za ogled turističnih znamenitosti Bleda.

Letošnja pomlad nam je prinesla tudi prvi nastop v Cankarjevem domu v Ljubljani. Tja smo se odpravili na povabilo Društva onkoloških bolnikov Slovenije, ki je v soboto 18. aprila v Linhartovi dvorani Cankrajevega doma pripravilo tradicionalno, že 17. VSESLOVENSKO SREČANJE ŽENSK Z RAKOM DOJKE- NOVA POMLAD ŽIVLJENJA. Poleg nas, ki smo se tam predstavili s krajšim programom ter s prav za to priložnost pripravljeno njihovo himno z naslovom Nova pomlad, je na oder Cankarjevega doma stopila tudi priznana slovenska pevka Manca Izmajlova z uspešnicami iz albumov Slovanska duša in Slovensko srce. Poleg kulturnega programa je srečanje imelo tudi svoj strokovni del, kjer smo se v družbi dr. Vesne Radonjič Miholič poučili o raku na dojki- tej zelo razširjeni bolezni ter o življenju po njej.

V petek 24. aprila smo se že tradicionalno udeležili revije Primorska poje, ki je letos praznovala okroglo 40 letnico delovanja. Poleg nas, MePZ Cominum, so se na odru nove dekanske dvorane predstavili tudi MePZ Brnistra, MePZ Divača, Lovski pevski zbor Dekani, ŽVS Korala Koper, Oktet Škofije ter ŽePZ Korte. Ta koncert je bil konceptualno sestavljen nekoliko drugače, saj smo vsi zbori cel koncert prisostvovali na odru, peli pesmi le primorskih skladateljev in komponistov, 3 pesmi zapeli skupaj ter skupaj poslušali radijske posnetke posameznega skladatelja. Ta nova izkušnja je bila za nas nekaj posebnega in radi bi jo še kdaj ponovili.

V soboto 23. maja pa se nam je pevcem MePZ Cominum izpolnila velika želja, ki je izhajala že iz prejšnjega, za nas jubilejnega leta. V cerkvi Sv. Jurija v Komnu smo namreč gostili enega najboljših zborov v Sloveniji- Mešani komorni zbor Ljubljanski madrigalisti. Zbor Ljubljanski madrigalisti repertoarno posega v vse zvrsti in obdobja zborovske glasbe, z enako zavzetostjo poustvarja izvirno slovensko zborovsko pesem in glasbo iz svetovne vokalne zakladnice. Posega tako po renesančni kot po sodobni glasbi, kot tudi po posvetni in sakralni glasbi. Zborovodkinja Andreja Martinjak pestremu programu vnaša svežino in muzikalnost. Ljubljanski madrigalisti dosegajo izjemne uspehe na tekmovanjih; lani so na 9. mednarodnem zborovskem tekmovanju v Mariboru zasedli drugo mesto ter prejeli priznanje in nagrado za najboljši slovenski zbor tekmovanja. Leta 2007 pa so na državnem tekmovanju Naša pesem prejeli zlato plaketo.

Polne klopi cerkve Sv. Jurija so bile priča o vrhunskosti tega zborovskega kolektiva, aplavz po njihovem koncertu pa je izkazoval zadovoljstvo poslušalcev.

Pomlad se počasi že preveša v poletje, ko bomo pevci Mešanega pevskega zbora Cominum iz Komna počasi sklenili že 11. pevsko sezono. Toda brez strahu, ne bomo tiho dosti časa, kajti že sredi avgusta se bodo začele priprave na novo sezono, za katero upamo da bo še uspešnejša, kot je bila letošnja.

Uroš Simčič

POGOVOR Z ŽUPANOM

Smo pred praznovanjem občinskega praznika. To je priložnost, da ne samo pogledamo, kaj smo v našem lokalnem okolju od lanskega praznovanja naredili, ampak tudi spomnimo, kakšni so problemi in načrti Občine Komen. O vsem tem smo se pogovarjali z županom občine Komen Urošem Slamičem.

Občinski svet je na aprilski seji sprejel zaključni račun lanskega finančnega gospodarjenja v občini. Kako ocenjujete preteklo leto v tej luči?

Številke lanskega proračuna same po sebi niso najbolj prijazne in tudi ne pokažejo najbolj stvarnega stanja. Lanska finančna realizacija je bila nekje polovična. Vzroki za to tičijo v naslednjem:

Prvi in najbolj zaskrbljujoč vzrok je izpad tako imenovanih kapitalskih prihodkov, to je prihodkov, ki jih Občina pridobi s prodajo lastnega premoženja. Kriza na nepremičninskem in finančnem trgu je povzročila, da zanimanja za nakup zazidljivih parcel praktično ni bilo. Vendar si kljub temu tudi v letošnjem proračunu obetamo vsaj nekaj prihodkov iz tega naslova.

Drugi vzrok za manjšo realizacijo pa je bolj birokratsko-tehniške narave, saj gre za zamik pri plačilu evropskih sredstev, ki nastaja tako pri začetnih formalnostih kot tudi pozneje pri uresničevanju dogovorjenega.

V vsebinskem smislu smo v lanskem letu uresničili praktično vse zastavljene naloge. In tudi finančni del je sledil temu, če izvzamem omenjeni del!

Po svetu in tudi v naši državi so vse bolj vidne razsežnosti gospodarske krize. Ali tudi v komenski občini narašča število prebivalcev, ki tonejo pod določen prag revščine?

Sedaj še ne beležimo, da bi se zaradi gospodarske krize splošno stanje pri nas poslabšalo. Prav nasprotno! Prihodek v občinski proračun iz naslova davčnih prihodkov prebivalstva je za kakšnih 10% večji, kot je bil v enakem obdobju lanskega leta. In to ne glede na dejstvo, da je kar nekaj občanov ostalo brez službe.

Prav tej skupini ljudi Občina lahko pomaga in nekaterim je že pomagala z enkratno denarno pomočjo. Sprejeli pa smo tudi sklep, s katerim se še dodatno zniža obveznost plačilo vrtca tistim staršem, katerim so se gmotne zmožnosti v zadnjem obdobju občutno poslabšale.

Kako potekajo dela v zvezi z gradnjo komunalne infrastrukture po Komnu?

Ta čas se pripravljajo zadnja potrebna dela na cesti od Brda do Placa. Računamo, da bi celotno cesto lahko dokončali v juniju.

Vem, da sta prah in razkopana cesta moteča, vendar naj povem, da gre pri uresničevanju projekta za izjemno zahtevne posege, ki narekujejo obsežno in zahtevno usklajevanje. Projekt namreč uresničujemo z več investitorji (Elektro Primorska, Telekom, FMC, DRSC in z nosilci javnih služb Kraški vodovod). Poleg vseh tehničnih zahtev, ki so bile usklajene že pred pričetkom uresničevanja projekta, so nujna še dodatna usklajevalna dela na terenu, saj je treba spoštovati številne pravno formalne in organizacijske vidike ter zahteve sofinancerjev, še posebej pa zahteve Evropske unije za izvajanje projektov. Kljub skrbnim pripravam šele dela na terenu pokažejo dejansko stanje in odpirajo še kakšna nova dejstva, ki jih prej ni bilo mogoče predvideti. Zato je treba zaradi njih uskladiti in ponovno po postopkih pripeljati zadevo do izvedbe. To pa povzroča tudi podaljševanje gradbenih del. Dela na tem odseku bomo končali v juniju oziroma v sredini julija letos.

Po dokončanem cestnem odseku od Brda do Placa se bodo delavci preselili in delali na cestnem odseku od Placa proti Krajni vasi. Na tem odseku bodo dela končana do konca poletja, to je v septembru letos. Tudi na tem zahtevnem odseku bodo poleg vse potrebne infrastrukture zgrajeni pločniki in javna razsvetljava in urejene javne površine (parkirišča, zelenice...).

Ko bodo ta dela opravljena, bodo gradbinci naredili vse potrebne priključke na kanalizacijo, da bomo lahko v poizkusno obratovanje predali čistilno napravo. Njena gradnja se namreč tudi bliža koncu.

V prihodnjem letu bomo pričeli še dela na cestnem odseku Plac - Gerovce in na območju novega naselja Komen - jug.

Največji projekt v letošnjem letu, ki se je pričel že v lanskem letu, je gradnja širokopasovnega omrežja. Kako potekajo ta dela in kako odgovarjate na kritike Civilne iniciative Kras glede uničevanja kraške krajine, ko gradite po kolovoznih poteh?

Dela za ureditev širokopasovnega omrežja potekajo po načrtih in brez večjih zapletov. Kot smo obljubili, bomo lahko še pred koncem leta pričeli z njegovim poskusnim delovanjem. In ker se porajajo nekatera vprašanja, naj povem, da Občina po izbranem upravljavcu sistema FMC, d.o.o., gradi omrežje, ki ga da na razpolago komercialnim ponudnikom. Tako bo imel občan možnost, da bo sam izbral ponudnika širokopasovnih storitev izmed tistih, ki bodo ponujali take storitve na našem območju.

Kritiki in očitkom Civilne inicitaive Kras moram kar odločno ugovarjati, saj so kratko malo smešne in neprimerne! Prav zato, ker hočemo varovati krajino, smo se odločili za gradnjo oziroma izkop jarkov s posebno frezo, s katero se koplje od 16 do 30 centimetrov široke jarke in po položitvi ustreznih cevi jarke zasuva z izkopanim materialom. Na ta način smo želeli čim manj posegati v krajino in z razpoložljivim denarjem zgraditi čim več. Ob tem smo prav na račun gradnje širokopasovnega omrežja že usposobili in očistili marsikatero pot ali klanec, ki je bil neprehoden in na katerem med kolotekami ni rastla več zelena travica, ampak so rastla že kar drevesa! Zato so ti očitki Civilne iniciative Kras nekorektni. Poleg tega pa se lahko vsakdo prepriča, da že nekaj tednov po opravljenih gradbenih delih za napeljavo širokopasovnega omrežja praktično ni več sledi o takem posegu. Zato mislim, da so očitki eno samo nagajanje in nerazumevanje situacije! Prav zgraditev širokopasovnega

omrežja naj bi prinesla našim občanom dodatne informacijske in razvojne možnosti in jim omogočala, da še naprej tukaj ustvarjajo in živijo v novih časih ter s svojo prisotnostjo ohranjajo in varujejo Kras..!

Občina je konec lanskega leta pridobila sredstva kot uspešno izpogojevana v okviru vračila vlaganj v telekomunikacijsko omrežje. Kako poteka vračilo in kdaj bodo občani dobili pripadajoča jim denarna sredstva?

Občina je takoj, ko je dobila podpisane pogodbe in denar, pričela intenzivno izdajati odločbe in denar izplačevati. To je potekalo po vrstnem redu in sicer glede na starost vlaganj. Postopek je glede na sorazmerno časovno oddaljenost od nastanka zadeve (20 do 30 let) zapleten v primerih, če je vlagatelj oziroma nosilec pravice do povrnitve vloženega denarja že pokojen. V takih primerih je namreč treba izpeljati bolj zapletena procesna opravila in velikokrat se tudi kaj zaplete. Do danes smo izdali že nekaj več kot 60 odstotkov vseh odločb več kot 1000 vlagateljev. Od teh jih je 40 odstotkov vlagateljev pripadajoči denar že dobila. V postopku imamo zaključek, se pravi odločbe in izplačila do poletja.

Ker so se pojavile govorice, da Občina troši denar vlagateljev, moram to odločno zanikati in očitke zavrniti! Občina izvaja naloge pri vračilu v skladu s predpisi in po njihovih določilih in prav nihče ni in ne bo prikrajšan ali oškodovan.

Izkoriščam priložnost, da dodam še tole: Komisiji za vračilo denarja je s pomočjo občinske uprave uspelo pri Državnem pravobranilstvu izposlovati največje možne zneske vračil. V bistvu smo uspeli dokazati vse opravljene delovne in ostale obveznosti občanov, ki so vlagali svoj denar in delali za napeljavo telefona. Vse to je bilo ustrezno ovrednoteno. To se pozna tudi pri povprečnem znesku vračil, ki je v naši občini večji kot v nekaterih sosednjih občinah, ki pa so kljub temu, da so dobili denar takrat kot naša občina, šele sedaj pričele s postopki za povračilo denarja... Zato so vsi očitki v zvezi s tem neumestni!

Zbirni center za odpadke v Komnu je zgrajen. Kako bo obratoval?

Konec aprila so se dela na zbirnem centru za odpadke v Komnu končala. Pridobili smo uporabno dovoljenje in 5. junija - na dan okolja - to pridobitev tudi uradno predali svojemu namenu. Zgradili smo ga s sredstvi tako imenovane takse za odpadke. Naložba je stala 465.000 €, k tej vsoti pa je treba prišteti še 110.000 €, ki jih je Občina morala nameniti za odkup zemljišča.

Center bo odprt trikrat tedensko in mislim, da smo z urnikom ustregli potrebam občanov. Če se bodo pokazal potrebe po drugačnem urniku, ga bomo ustrezno spremenili.

Zbirni center za odpadke v Komnu je zagotovo velika pridobitev. Poleg tega, da je z njegovim delovanjem odpravljena najbolj črna točka v občini na področju ravnanja z odpadki, je center tudi pomembna funkcionalna pridobitev pri ohranjanju in skrbi za okolje.

Ker je sedaj celotna veriga zbiranja in odlaganja odpadkov v občini urejena, bomo lahko z inšpekcijskimi službami poostrili uresničevanje obveznosti pravnih in fizičnih oseb pri ravnanju z odpadki in po potrebi kršitelje tudi ustrezno kaznovali v skladu z veljavnimi predpisi.

Občinski svet je tudi sprejel proračun občine za leto 2009 in v prvi obravnavi tudi proračun za leto 2010. Kaj so glavne poteze omenjenih finančnih dokumentov kot najpomembnejših razvojnih aktov občine?

Za proračun kot najpomembnejši akt občine lahko rečem, da je letos izjemno razvojno naravnan, saj namenja rekordnih - malo manj kot - 7 miljonov € za investicije, ki so največji kazalec razvojne komponente komenske občine. Pri tem je pomembno, da večino potrebnih finančnih sredstev pridobimo iz drugih virov, ne iz primerne porabe, kar predstavlja dodatno vrednost za naš prostor. In prav črpanje teh sredstev je osnovna delovna usmeritev naše občinske uprave! Saj imamo samo še nekaj let na razpolago, da izkoristimo to priložnost in možnost.

Naj povem, da je sedaj tako imenovana primerna poraba Občine Komen 2,5 miljona € in da je namenjena za kritje zakonskih obveznosti in nalog Občine. V tem so tudi že predvidena lastna sredstva za investicijska vlaganja - tako imenovani lastni delež. Ves letni proračun za leto 2009 pa je 11 milijonov €.

Glede na splošne gospodarsko finančne razmere bomo morali zaradi tega izjemno paziti na uravnoteženost prihodkov in odhodov. Predvsem vidimo težave pri prihodkih iz naslova prodaje premoženja, ki bi nam veliko pomagali pri zagotovitvi lastnega deleža za črpanje evropskih finančnih sredstev. Če prihodek od prodaje nepremičnin ne bo tak, kot smo ga načrtovali, bo treba z uresničevanjem nekaterih projektov nekoliko počakati Uveljaviti bomo morali načelo o njihovem prednostnem vrstnem zaporedju glede na stvarne potrebe in glede na stvarne možnosti za pridobitev dodatnih finančnih virov. Takšen je tudi dogovor vseh političnih dejavnikov v občini: da glede na stvarne razmere skupaj dorečemo prednostni vrstni red izvedb na podlagi dejanske uresničitve kapitalskih prihodkov. Na podlagi tega bomo zelo verjetno sprejemali rebalans letošnjega proračuna in to bo tudi osnova za pripravo proračuna za prihodnje leto, ki je tudi že šel skozi prvo branje in sedaj čaka na dopolnitve in spremembe glede na sedanje gospodarske in finančne razmere pri nas...

Zato bomo morali potek nekaterih investicij prilagoditi sedanjim razmeram. Občina bo sicer izrabila tudi možnost za dovoljeno zadolževanje, vendar samo do določenega zneska, saj menimo, da moramo imeti tudi dovolj možnosti za zadolževanje, ki bo omogočilo bodoče projekte. Občina se sedaj lahko dolgoročno zadolži za kakšne 3,2 miljona €. Naš cilj pa je, da to možnost izkoristimo v manjši meri in da se zadolžimo največ do 2 milijonov €!

Seveda bo Občina Komen še naprej nemoteno opravljala vse potrebne naloge in skrbela za razvoj in potrebe tudi na vseh drugih področjih - tako v šolstvu, vzgoji, sociali, kulturi turizmu...

Vrtec v Komnu že kar dobro kaže svoje ne prav lepo stanje. Število otrok se pa tudi kar občutno povečuje? Kako bo Občina ukrepala?

Ukrepe na tem področju lahko razdelimo na dve skupini in sicer na kratkoročne in na dolgoročne.

Letos bomo v enoti v Komnu odprli jaslični oddelek. V ta namen bomo nekoliko spremenili eno izmed tamkajšnjih sob. Starejšo skupino otrok pa bomo preselili v prostore šole. Za vse to bo treba opraviti nekatere manjše prilagoditve.

Kot je poznano, imamo že narejene načrte za gradnjo novega vrtca na prostoru na desni strani dovozne poti proti vrtcu. Z njimi smo se že prijavili na razpis Ministrstva za šolstvo. Težava pa je pri odkupu zemljišča, zaradi česar ne moremo nadaljevati postopka za pridobitev vseh potrebnih dovoljenj.

Glede na vse navedeno bo treba domisliti tudi rešitev za to vmesno obdobje, če hočemo izboljšati bivalne pogoje našim najmanjšim, ki prihajajo v vrtec...

Moji predlogi gredo v smer, da bi morali čim prej obnoviti streho in okna obstoječega vrtca ter instalacije v njem, preurediti tako imenovano tehniško učilnico v osnovni šoli za potrebe vrtca in v podstrešju šole urediti dodatno učilnico za potrebe osnovne šole. To lahko izpeljemo sorazmerno hitro in tudi potrebna finančna sredstva za to po našem mnenju niso velika. Ocenjujemo, da bi jih potrebovali med 150.000 in 200.000 €.

Ocenjena vrednost zgraditve novega vrtca pa je okrog 2 milijona €, kar bo precej zajeten zalogaj za občino. In ker je za uresničitev tega potrebno kar nekaj časa, mislim, da moramo do zgraditve novega vrtca sedanji generaciji otrok izboljšati pogoje za bivanje v sedanjem vrtcu..

Kaj je novega v dolgoletni zgodbi vrtca Miškolin?

Zgodba z dolgim repom o vrtcu Miškulin se je po več kot desetih letih dokončno razpletla. Ravnanje takratnega vodstva Občine je sedaj dokončno spoznano za napačno oziroma, da je Občina kriva za nepravilen odvzem koncesije temu vrtcu in za njegovo neupravičeno izselitev oziroma. deložacijo. Zato so stališča nekaterih, češ da je Občina zmagala oziroma, da jo je dobro odnesla, napačna!

Prvič gre za to, da je Občina ravnala na tem občutljivem področju napačno in da je zato kriva. In drugič: tudi znesek 30.000 €, kolikor je morala Občina v vseh letih plačati po sodbah, kakor tudi vsi ostali pravni stroški, niso zanemarljivi! To, da se zgodi postopkovna ali drugačna napaka, je človeško. Malo manj pa je razumljivo, če se to izvede na nasilen način - kar z nasilno izselitvijo.

Začetni predlogi poravnav, ki sem jih predlagal na predlog tožeče stranke še v prejšnjih sklicih Občinskemu svetu, so bili absolutno nižji in bi za Občino ob takšnem ravnanju prinesli pozitivno dejanje v smislu zavedanja napake in poprave krivice. Pa še finančno ugodnejše bi bilo za Občino! Saj bi ta finančni znesek takrat znašal vsaj pol manj, kot je Občina morala na koncu odšteti... Pri višjih zneskih poravnave sem tudi sam menil, da je najboljše, če gre postopek do konca. Mislim, da smo v preteklosti zamudili priložnost, ko bi lahko popravili napako na stroškovno ugodnejši, predvsem pa tudi etično sprejemljivejši način!

Sedaj je krivda potrjena in ne dopušča več razlage o razlogih, vzrokih in ostalem...

Kako sedanja gospodarska in finančna kriza vpliva na projekte tako imenovanega javno zasebnega partnerstva? Občina je imela oziroma ima kar nekaj načrtov za ureditev posameznih problemov na ta način...

Mislim, da krizo občutimo predvsem v treh segmentih: v večji nezaposlenosti, v odsotnosti oziroma mrtvilu nepremičninskega trga in posledično tudi v ohladitvi zainteresiranosti za projekte tako imenovanega javno-zasebnega partnerstva. Tako za nekatere predvidene projekte, kot so večstanovanjski blok za marketom v Komnu ter gradnja obrtne cone sedaj ni več kakšnega izrazitega interesa. Predvsem ne zaradi nenaklonjenih razmer financiranju takih projektov in ne zaradi dodatnih previdnosti potencialnih investitorjev, pa tudi ne zaradi splošne situacije na trgu.

Pri vseh projektih smo prišli kar daleč, saj smo pripravili zanje že zajetno dokumentacijo. A treba bo pač počakati na bolj ugodne gospodarske in finančne razmere oziroma najti druge oblike za njihovo uresničitev.

Je pa res, da se na nekaterih področjih odpirajo nova zanimanja in nove priložnosti (dom upokojencev..). Torej vsako obdobje in vsak čas prinese nekaj novega... In na to moramo biti vedno pripravljeni.

V javnosti so se pojavile govorice, da nekatere agrarne skupnosti zahtevajo v postopku denacionalizacije nekatere javne objekte... Kaj nam lahko poveste o tem?

V zaključni fazi vračila agrarnim skupnostim so postopki v dveh agrarnih skupnostih Škrbine in Komna. Do sedaj smo z vsemi ostalimi agrarnimi skupnostmi kar uspešno dosegli dogovor, kaj naj bi se vračalo in zahtevalo v naravi nazaj in kaj naj ostane Občini. Pri navedenih dveh agrarnih skupnostih pa smo pri nekaterih vprašanjih naleteli na razumevanje, pri nekaterih pa zaželenega razumevanja ni... Pri tem bi posebej izpostavil zahtevo dveh upravičencev, naj se pokopališča na njihovem območju vrnejo agrarni skupnosti.

Občina to izpodbija in pravi, da gre za javno infrastrukturo, ki se po našem mnenju ne sme vračati upravičencem, ampak da so ti upravičeni do odškodnine, ki jo zagotavlja država. Ker postopki še niso povsem končani, sem optimist in upam, da bodo odgovorni in ostali člani v obeh združenjih ta javni interes spoznali in se odpovedali vračilu v naravi v omenjenih dveh primerih.

Poudariti je treba naš strah predvsem v tem, da se z vračilom zadeve šele zapletejo, saj agrarna skupnost ne bo mogla razpolagati z premoženjem, dokler ne bo izpeljala vseh dednih postopkov. In to lahko traja več let. To pa bi nas pripeljalo do resničnih problemov in resne situacije.

Do razrešitve lastniških odnosov tudi ne bomo mogli na omenjenih pokopališčih opravljati predvidena investicijska dela.

Še kakšna zaključna misel ob prazniku občine?

Vesel sem, da bomo tudi letos skupaj praznovali naš praznik, se poveselili in skupaj izrazili zahvalo našim zaslužnim občanom za njihov trud in pečat, ki so ga dali v naš prostor. Obenem je to priložnost, da še utrdimo našo povezanost, ker bomo samo na ta način močnejši v premagovanju težav, ki jih prinaša današnji čas.

Vsem občanom čestitam ob občinskem prazniku in jim želim veliko lepega! Prav vsem se zahvaljujem za njihov prispevek in za njihovo sodelovanje ter za razumevanje v preteklem letu. Učencem, dijakom in študentom ter vsem ostalim pa tudi voščim prijetne in vesele počitnice !

Vaš župan Uroš Slamič

OBČINA KOMEN PRAZNUJE

Že tretje leto zapored bo Občina Komen praznovala občinski praznik, letos prav na dan, ki je z Odlokom o prazniku in priznanjih občine Komen določen kot občinski praznik, to je 21. junij.

Osrednja prireditev ob občinskem prazniku bo potekala na prostoru pred občinsko stavbo ter ob Stari šuli. Že popoldne bo na prostoru ob Stari šuli v organizaciji Medobčinskega društva prijateljev mladine potekala animacija za otroke v obliki delavnic, ob 17. uri pa se bodo na stojnicah na cesti mimo občinske stavbe predstavila društva in ponudniki iz občine Komen.

Osrednja slovesnost ob občinskem prazniku se bo pričela ob 19. uri s krajšim kulturnim programom, v katerem bodo sodelovali otroci iz Osnovne šole Antona Šibelja Stjenka Komen in pevka Milena Košuta. Župan Uroš Slamič bo podelil občinska priznanja in priznanja za najboljša vina v občini Komen za leto 2009. Po končanem uradnem delu sledi zabava s plesom s skupino Kingston.

Vabljeni!

Obveščamo vse udeležence v prometu, da bodo zaradi izvedbe občinskega praznika v Komnu zaprte naslednje ceste:

- regionalna cesta R3-614, odsek 1049 Komen – Štanjel, v dolžini 240 m, od bencinskega servisa do gostinskega obrata na Brdu,
- občinska lokalna cesta LC 175131 Komen – Sveto, v dolžini 100 m, od papirnice do gasilskega doma,
- občinska javna pot JP 676201, od gasilskega doma do bencinskega servisa.

Obvoz bo urejen!

Popolna zapora bo postavljena **v nedeljo dne 21.06.2009 od 12.00 ure do ponedeljka dne 22.06.2009 do 03.00 ure.**

Občinska uprava

VOLITVE POSLANCEV IZ REPUBLIKE SLOVENIJE V EVROPSKI PARLAMENT KAKO SMO VOLILI

V nedeljo, 7. junija so bile izvedene volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski Parlament. Občina Komen spada v volilno enoto 2 Postojna oziroma v volilni okraj 6 Sežana z 21.120 volivcev. Volitev se je udeležilo 6.067 volivcev, kar pomeni, da je bila volilna udeležba na celotnem območju volilnega okraja 28,73%. V celotnem volilnem okraju je največje število glasov prejela stranka Socialni demokrati (1.243 glasov oziroma 21,63%), sledijo Slovenska demokratska stranka (1.135 glasov oziroma 19,75%), LDS Liberalna demokracija Slovenije (915 glasov oziroma 15,92%), N.Si Nova Slovenija – Krščanska ljudska stranka (711 glasov oziroma 13,37%), DeSUS (576 glasov oziroma 10,02%). Ostale stranke so prejele manj kot 10% oddanih glasov.

V občini Komen je 2980 volivcev, od tega se je 1052 (35,30%) volivcev udeležilo volitev. Najvišja volilna udeležba je bila na voliščih v Volčjem Gradu (62%), Ivanjem Gradu (59%) in Kodretih (54%). Volivci so največ glasov podelili Slovenski demokratski stranki –SDS (24%), sledita ji stranki Socialni demokrati SD in N.Si Nova Slovenija – Krščanska ljudska stranka s po 20% oddanih glasov.

Vir: Okrajna volilna komisija
Andreja Štok, občinska uprava

Komentar

Glasilo občine Komen
Letnik 4, številka 3, maj - junij 2009

Izdajateljica: Občina Komen, Komen 86, 6223 Komen
Spletna stran: www.komen.si
e-pošta: komentar@komen.si
Število izvodov: 1400
Glasilo brezplačno prejemajo gospodinjstva v občini Komen.

Uredniški odbor: Andreja Štok (pomočnica odg. urednika), Tanja Godnič, Ana Godnik, Petra Mezinec.

Ureditev in priprava za tisk: DTP Studio Sežana
Tisk: Print Luin, Dupan Luin s.p., Sveto 58, 6223 Komen

Informacije v zvezi z izdajo glasila občine Komen dobite na tel. št. 05 7310 452.

Vabljeni, da svoje prispevke (članke in slikovno gradivo), za naslednji Komentar, ki je tudi vaše glasilo, pošljete v elektronski obliki na naslov: komentar@komen.si, najpozneje do 25. avgusta. K vsakemu članku priložite največ dve fotografiji.
Vabimo tudi vse ljubiteljske fotografe ali fotografe kar tako, da nam pošljejo tematske fotografije za objavo na naslovnici Komentarja.
Digitalni posnetki naj bodo v čimboljši resoluciji. Poslanih posnetkov v slabi resoluciji ne bomo objavljali.
Naslednja številka izide septembra.

Fotografija na naslovnici: Cvet trte (foto: Majda Brdnik)

SKLEPI 23. REDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE KOMEN (25.3.2009)

SKLEP

Sprejme se predlog Odloka o kategorizaciji občinskih cest v občini Komen, v prvi obravnavi.

SKLEP

V predlagani obliki in vsebini se sprejme Odlok o dopolnitvi odloka o programu opremljanja in merilih za odmero komunalnega prispevka za območje občine Komen po skrajšanem postopku.

SKLEP

1. Investitorju LIPICA Invest d.o.o. se omogoči plačevanje komunalnega prispevka na obroke.

2. Komunalni prispevek, odmerjen z odločbo št. 429-05/2009-2 z dne 02.03.2009 v višini 72.885,38 EUR, se obračuna v štirih obrokih v spodaj navedenih zneskih in rokih.

1. obrok v višini 18.222.38 EUR rok plačila: 7 dni po pridobitvi gradbenega dovoljenja
2. obrok v višini 18.221,00 EUR rok plačila: do 15.julija 2009
3. obrok v višini 18.221,00 EUR rok plačila: do 15.oktobra 2009
4. obrok v višini 18.221,00 EUR rok plačila: do 15.decembra 2009

3. V primeru zamude plačila se obračunavajo zamudne obresti.

SKLEP

Občinski svet Občine Komen sprejema Pravilnik o spremembah Pravilnika o sofinanciranju programov na področju družbenih dejavnosti in turizma v Občini Komen v predlaganem besedilu.

SKLEP

Vlagateljem, ki izkažejo najmanj 20% znižanje plače v tekočem letu, glede na plačo prejeto v preteklem oz. predpreteklem letu, se plačilni razred določen v skladu z lestvico iz 3. člena Pravilnika o plačilih staršev za programe v vrtcih, dodatno zniža za 1 (en) plačilni razred oziroma za 10 % cene programa, ki ga obiskuje otrok. Dodatno znižan plačilni razred ne more biti nižji od 1. plačilnega razreda oziroma od 10 % cene programa.

Vlagatelji so dolžni vsako nadaljnjo spremembo plače sporočiti pristojnemu občinskemu organu v roku 15 dni, ko je sprememba nastala. Vlagatelju, ki ne ravna v skladu s tem določilom, se razlika zaradi prenizkega plačila poračuna naslednji mesec z zakonitimi zamudnimi obrestmi.

Dodatna subvencija pri plačilu staršev za programe v vrtcih ne velja za tiste otroke, za katere krije del cene programa za vrtec država.

SKLEP

Občinski svet Občine Komen daje Javnemu zavodu Vrtec Sežana soglasje, da v skladu z 19. členom Odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Vrtec Sežana (Ur. l. RS, št. 19/99, 107/2007), 44. členom Zakona o računovodstvu (Ur. l. RS, št. 23/99) in Slovenskim računovodskim standardom SRS-36.13, zmanjša obveznost za sredstva prejeta v upravljanje za leto 2008 v višini obračunane amortizacije, ki znaša 6.179,11 EUR (2.942,06 EUR za gradbene objekte v enoti Komen, 310,50 EUR za opremo v enoti Komen in 1.048,92 EUR za opremo v enoti Štanjel ter 1.877,63 EUR za drobni inventar v enoti Štanjel).

SKLEP

Sprejme se Program dela občinskega sveta občine Komen v letu 2009.

SKLEP

Občinski svet občine Komen se je seznanil s Poročilom o delu občinskega sveta občine Komen v letu 2008.

SKLEP

1.Ugotovi se, da Ivan Žvokelj, imenovan s strani občinskega sveta občine Komen v svet Osnovne šole Antona Šibelja Stjenka Komen (sklep št. 032-21/08-3 z dne 17.12.2008) ne izpolnjuje pogojev za imenovanje v svet zavoda, zato se njegovo imenovanje v svet zavoda prekliče.

2. V svet Osnovne šole Antona Šibelja Stjenka Komen se namesto Ivana Žvoklja, Sveto 2, 6223 Komen imenuje predstavnik:

- Damjan Grmek, Štanjel 115, 6222 Štanjel.

SKLEP

V svet zavoda Kraške lekarne Ilirska Bistrica se kot predstavnik ustanovitelja imenuje:

- IVO KOBAL, Štanjel 55, 6222 Štanjel.

SKLEP

Občinski svet občine Komen soglaša z imenovanjem Igorja Boleta za direktorja Zavoda za gasilno in reševalno službo Sežana.

SKLEP

Občinski svet občine Komen izdaja na podlagi 16. člena Statuta občine Komen (Uradni list RS 46/01) in vloge Urada za nadzor prirejanja iger na srečo št. 4617-9/2009/6 z dne 17.2.2009, ter v skladu s 68. členom Zakona o igrah na srečo (Uradni list RS 134/03) pozitivno mnenje k dodelitvi koncesije za prirejanje posebnih iger na srečo v igralnem salonu naslednji gospodarski družbi:

CASINO SEŽANA d.d., Partizanska cesta 153, 6210 Sežana, za igralni salon na lokaciji Partizanska 153, 6210 Sežana.

SKLEP

V predlagani obliki in vsebini se sprejme Odlok o proračunu občine Komen za leto 2009 v prvem branju.

SKLEP

V predlagani obliki in vsebini se sprejme Odlok o proračunu občine Komen za leto 2010 v prvem branju.

SKLEP

V predlagani vsebini in obliki se sprejme predlog sklepa o podaljšanju začasnega financiranja občine Komen v obdobju april – junij 2009.

Andreja Štok, občinska uprava

SKLEPI 24. REDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE KOMEN (22.4.2009)

SKLEP

1. Občina Komen daje Zavodu za socialno oskrbo Pristan Podnanos soglasje k predlogu cene storitve »Pomoč družini na domu« za leto 2009.
2. Ekonomska cena storitve znaša 13,44 EUR na efektivno uro. Subvencionirana cena za uporabnika v višini 50 % znaša 6,72 EUR na efektivno uro.
3. Ekonomska cena storitve za delo v nedeljah znaša 19,23 EUR na efektivno uro.
   Subvencionirana cena za uporabnika v višini 50 % znaša 9,62 EUR na efektivno uro.
   Ekonomska cena storitve za delo v praznikih znaša 20,39 EUR na efektivno uro.
   Subvencionirana cena za uporabnika v višini 50 % znaša 10,20 EUR na efektivno uro.
4. Občina Komen bo v letu 2009 do izdaje sklepa o povečanju obsega izvajanja storitve nad 192 ur Zavodu za socialno oskrbo Pristan Podnanos subvencionirala stroške zaposlitve socialne/ga oskrbovalke/ca v obsegu 0,4

SKLEP

Sprejme se predlog Odloka o kategorizaciji občinskih cest v občini Komen, v drugi obravnavi.

SKLEP

Sprejme se Odlok o ustanovitvi javnega zavoda »Zavod za turizem Krasa in Brkinov«, v prvi obravnavi.

SKLEP

Pri pripravi predloga Odloka o ustanovitvi javnega zavoda »Zavod za turizem Krasa in Brkinov« za drugo obravnavo, se upoštevajo mnenja in predloge podane v razpravi.

SKLEP

1. Občinski svet Občine Komen izdaja soglasje k odprtju dodatnega oddelka enote vrtca Komen v prostorih Osnovne šole Antona Šibelja-Stjenka Komen.
2. Ta sklep prične veljati takoj. Uporabljati pa se začne s 1. septembrom 2009.

SKLEP

Občinski svet Občine Komen izdaja soglasje k planu izvedbe investicij predvidenih s sprejeto strategijo razvoja zavoda v obdobju 2007 do 2010.

SKLEP

Sprejme se Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Komen za leto 2008 v predlagani obliki in vsebini v drugem branju.

SKLEP

V predlagani obliki in vsebini se sprejme Odlok o proračunu občine Komen za leto 2009 v drugem branju.

SKLEP

Občinski svet občine Komen zadolži župana in občinsko upravo, da pripravi realizacijo izvrševanja proračuna, ki bo dana v obravnavo na junijski seji.

SKLEP

Sprejme se Letni program športa v Občini Komen za leto 2009.

SKLEP

Sprejme se Letni plan kulture v Občini Komen za leto 2009.

Andreja Štok, občinska uprava

SKLEP 3. IZREDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE KOMEN

SKLEP

1. Javna infrastruktura na področju kulture v Občini Komen postanejo naslednje nepremičnine oziroma deli nepremičnin ter oprema v teh nepremičninah, katera služi kulturnim dejavnostim:

- Stolp na vratih (Kobdiljski stolp), parc. št. 1082, k.o. Štanjel, zk. vlož. št. 160, v izmeri 79 m^2,

- Javni prostori v gradu Štanjel, parc. št. 1009/1, k.o. Štanjel, zk. vlož. št. 243, natančneje:

- Spacalova galerija v gradu Štanjel,
- zahodni niz spodnjega palacija z okroglim stolpom,
- zahodni niz gornjega palacija z malim kvadratnim stolpom.

2. Nepremičnine iz tega sklepa se kot javna infrastruktura na področju kulture zaznamujejo v zemljiški knjigi.

Andreja Štok, občinska uprava

V KOMNU PRIČEL Z DELOVANJEM ZBIRNI CENTER ZA INDIVIDUALNI DOVOZ ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV

V petek, 05. 06. 2009 je v Komnu potekala slavnostna otvoritev Zbirnega centra za individualni dovoz odpadkov (ZC Komen). Otvoritveni trak je ob pomoči vodje enote gospodarskih javnih služb pri KSP d. d. Sežana, mag. Vlaste Kukanja in izvajalca izgradnje Godina d. o. o. , g. Maksa Godine prerezal komenski župan g. Uroš Slamič. Župan je ob otvoritvi med drugim tudi dejal, da si ob svetovnem dnevu okolja, ki smo ga beležili prav na dan otvoritve, lepše počastitve tega dne, ne bi mogli želeti. Izgradnja ZC Komen pa pomeni tudi sanacijo enega izmed največjih dolgoletnih črnih odlagališč v Občini Komen, saj je zbirni center zrasel prav na lokaciji njene najbolj črne točke.

KAJ JE ZBIRNI CENTER?

Zbirni center je ograjen prostor (cca 2500 m2 površine) namenjen individualnemu dovozu kosovnih in nekaterih drugih odpadkov (ki ne sodijo v zabojnik za ostanek komunalnih odpadkov ali v zabojnike na ekoloških otokih). Namenjen je uporabnikom iz gospodinjstev Občine Komen, ki so prijavljeni v organiziran odvoz odpadkov in že plačujejo storitve za odvoz odpadkov. Oddaja za gospodinjstva je brezplačna. ZC Komen pa ni namenjen prevzemanju ločeno zbranih odpadkov pravnih oseb (odpadkov, ki nastanejo zaradi opravljanja poslovne dejavnosti). Le te morajo z izvajalcem javne službe imeti pogodbeni odnos o prevzemanju odpadkov.

KATERE ODPADKE LAHKO PRIPELJEMO?

V začetni fazi bodo v zbirnem centru postavljeni zabojniki za: kosovne odpadke, plastiko, ravno steklo, kovine, stiropor, les, nevarne odpadke, izrabljeno električno in elektronsko opremo, hladilno-zamrzovalne aparti (HZA). ZC je namenjen tudi pretovarjanju ločeno zbranih odpadkov z ekoloških otokov v 33 m3 zabojnike, ki bodo potem nadaljevali pot v sortirnice in predelovalnice. Ostanek komunalnih odpadkov pa se bo še vedno odvažal na odlagališče v Sežano.

URNIK ZC KOMEN:

torek od 9h do 13h, četrtek od 14h do18h, sobota od 9h do 13h.

KAKO ODDAM ODPADKE V ZBIRNEM CENTRU?

Vsako vozilo, ki bo vstopilo na območje ZC bo vizualno pregledano (katere in koliko odpadkov je pripeljalo) ter vpisano v evidenco dovozov. Ob vpisu v evidenco mora komunalni delavec preveriti ali je občan vpisan v evidenco uporabnikov, sicer ne more prepustiti pripeljanih odpadkov. Komunalni delavec nato pomaga pri pravilnem razvrščanju ločeno zbranih odpadkov v posamezne zabojnike. Izgradnja ZC Komen bo omogočila občanom, da lahko celo leto oddajajo v času delovanja ločeno zbrane frakcije, kosovne odpadke in nevarne odpadke, zato bomo akcijo zbiranja kosovnih odpadkov po vaseh izvajali enkrat letno, namesto dosedanjih dvakrat letno.

DOBRO JE VEDETI...

Občinska uprava občine Komen
Telefon: 05/7310 450
Fax: 05/7310 460
Spletna stran: www.komen.si
e-pošta: obcina@komen.si
Uradne ure:
Ponedeljek, torek, petek od 8.00 do 13.00 ure
Sreda od 8.00 do 17.30 ure

Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Divača, Hrpelje – Kozina, Komen in Sežana
Telefon:05/7310 141
e-pošta:soou@sezana.si
Uradne ure: Ponedeljek in petek od 7.30 do 11.00 ure
Sreda od 7.30 do 11.00 ure in od 12.00 do 16.00 ure

Krajevni urad Komen
Telefon: 05/7668 510
Uradne ure: Torek od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 15.00 ure
Sreda od 13.00 do 18.00 ure
Petek od 8.00 do 13.00 ure

Za nujne primere se obrnite na sedež Upravne enote v Sežani, tel. 05/ 7312 700.

Knjižnica Komen
Komen 118, Komen
Telefon: 05/ 7668 580
e-pošta: knjiznica.komen@siol.net
Delovni čas: Torek in petek: od 11.00 do 18.00 ure
Sreda od 8.00 do 14.00 ure

Zdravstvena postaja Komen
Splošna ambulanta Komen, tel. 05/7668 506
Posvetovalnica za otroke, vsako drugo sredo v mesecu, dr. Franc Tozon

Lekarna Komen
Telefon: 05/7311 785
Delovni čas: Ponedeljek od 8.30 do 15.30 ure
Torek, četrtek in petek od 8.00 do 15.00 ure
Sreda od 9.00 do 18.00 ure

Zbirni center Komen
Obratovalni čas: Torek od 9,00 do 13,00
Četrtek od 14,00 do 18,00
Sobota od 9,00 do 13,00.

IZGRADNJA ZC KOMEN

Izgradnja ZC Komen se je začela konec leta 2006, ko se je s sredstvi zbranimi od okoljske dajatve za obremenjevanje okolja zaključilo gradnjo ZC Sežana in pretovorne postaje. Tudi ZC Komen je po večini zgrajen iz sredstev okoljske dajatve vseh štirih občin našega oskrbovalnega območja (republiška dajatev, ki se zaračuna za vsak kg odloženih odpadkov). Vključitev ZC Komen v sistem ravnanja z odpadki pomeni veliko pridobitev za občane, saj boste tako ločeno zbrane odpadke lahko okolju prijazno in varno oddali v zbirni center, od koder bodo prepeljani v nadaljnjo obdelavo. Z ločenim zbiranjem sami aktivno prispevamo k zmanjševanju količine odloženih odpadkov in povečevanju ponovne ali snovne uporabe.

ODPADKI V ŠTEVILKAH

KSP d.d. Sežana kot izvajalec gospodarske javne službe omogoča ločeno zbiranje občanom oziroma uporabnikom na več načinov: z zbiralnicami ločenih frakcij (ekološki otoki), z akcijami zbiranja kosovnih odpadkov, z akcijami zbiranja nevarnih odpadkov in z dovozom na zbirne centre. Ozaveščenost ljudi se iz leta v leto veča, saj se izkazuje trend zmanjšanja ostanka komunalnih odpadkov na račun povečanja ločenega zbiranja odpadkov.

KSP d. d. Sežana izvaja javno službo ravnanja s komunalnimi odpadki na območju štirih občin (Občina Komen, Občina Sežana, Občina Divača, Občina Hrpelje-Kozina). V javni odvoz je bilo ob koncu leta 2008 vključenih 22.525 prebivalcev (število se skozi leto spreminja) oz. okrog 9.000 gospodinjstev. Poleg odpadkov, ki nastajajo v gospodinjstvih pa odpadki nastajajo tudi v gospodarskih dejavnostih. Tako je bilo do konca leta 2008 s pravnimi subjekti sklenjenih okrog 800 pogodb o ravnanju z odpadki. V letu 2008 je bilo skupaj zbranih 10.570.011 kg nenevarnih odpadkov (v letu 2007 9.966.819 kg), od tega 2.426.778 kg posredovanih v predelavo (v letu 2007 1.818.644 kg), kar predstavlja 22,96 % (v letu 2007 pa 18,25 %) in odloženih 8.143.233 kg (v letu 2007 8.148.175 kg). Z odloženimi 8.143.233 kg nenevarnih odpadkov dosegamo 362 kg odloženih odpadkov na osebo na leto (v letu 2007 - 368,88 kg/osebo/leto). To pomeni, da smo uspeli količino odpadkov odloženih na odlagališče zmanjšati in to kljub temu, da je skupna količina vseh zbranih odpadkov narasla. Letna količina povzročenih komunalnih odpadkov v kilogramih (za obračun storitev od 01.04.2009 do 01.04.2010) na osebo (osebe vključene v javni odvoz – 22.525) pa znaša 435,19 kg/osebo/leto oziroma 36,27 kg/osebo/mesec.

Količine ločeno zbranih odpadkov z ekoloških otokov štirih občin:

VRSTA ODPADKA	LETO 2005	LET0 2006	LETO 2007	LETO 2008
papir	217.648 kg	404.391 kg	594.640 kg	640.690 kg
plastična embalaža	80.887 kg	179.757 kg	302.120 kg	367.440 kg
steklo	114.032 kg	153.839 kg	254.680 kg	290.908 kg
pločevinke	14.870 kg	21.288 kg	39.460 kg	48.380 kg
Skupaj	427.437 kg	759.275 kg	1.190.900 kg	1.347.418 kg

Količina embalaže, ki se je zbrala na ekoloških otokih se je v primerjavi z letom 2006 povečala za 36 %.

V spodnji tabeli so prikazane količine zbranih kosovnih in nevarnih odpadkov v letih 2005, 2006, 2007 in 2008.

VRSTA ODPADKA	V LETU 2005	V LETU 2006	V LETU 2007	V LETU 2008
kovinski kosovni odpadki	187.942 kg	155.040 kg	279.640 kg	358.001 kg
nekovinski kosovni odpadki - gume	49.420 kg	/	60.640 kg	4.640 kg
nekovinski kosovni odpadki – ostanek za odlaganje	542.330 kg	811.237 kg	74.450 kg	148.543 kg
Električna in elektronska oprema	/	/	60.960 kg	66.400 kg
Nevarni odpadki	13.250 kg	16.344 kg	29.148 kg	38.336 kg
Skupaj	792.942 kg	982.621 kg	504.838 kg	615.920 kg

KSP d. d. Sežana - www.ksp-sezana.si
Mojca Uršič, univ. dipl. kom
Fotografije: arhiv KSP d. d. Sežana

BR`STOVSKA KOLOSMICA 2009

Oseminpetdeset je bila končna številka prijavljenih kolesarjev, ki so se začeli zbirati že uro in pol pred uradnim štartom, najbolj zagreti pa so prispeli že dan prej z dvema potovalnima »kamperjema«. Vremenska napoved, še bolj pa oblaki, ki so prekrili nebo, so obetali prho za kolesarje, ki so po pozdravnih govorih organizatorjev na pot krenili ob 10.00 izpred vaške šole. Kolosmica je tokrat prvič prestopila državno mejo in popeljala kolesarje k našim prijateljem v Zamejstvo. Soorganizator Kolosmice je bil letos prvič ŠK Devin.

Na čelu kolesarske kolone je vozil idejni oče Kolosmice Janez Lipnik. Ker je trasa precej zahtevna, se je kolona dokaj hitro raztegnila. Trasa je vodila po poti, ki vodi h Grofovi jami, mimo kaverne Moritz in nekdanje, danes že porušene, karavle JLA Moroslavica. Državno mejo smo prevozili skozi bivši kmetijski mejni prehod Gorjansko – Mavhinje. Asfalta v vasi Mavhinje smo se le dotaknili, ker smo že na robu vasi zapeljali nazaj na kolovoz, ki vodi proti Cerovljam. Na vseh pomembnejših križiščih so nas usmerjali redarji organizatorja, ki so kolesarsko kolono spremljali od samega začetka do zaključka.

Pot od Mavhinj do Cerovelj se je ves čas lahko spuščala, zato smo si kolesarji lahko malo odpočili. Prva etapa od Brestovice do Mavhinj, je rekreativce precej utrudila, medtem ko so izkušenejši in tisti z letos že več prevoženimi kilometri, etapo premagali na čelu kolone. Tudi v Cerovljah je bil stik z asfaltom le kratkotrajen, le da smo se znova začeli vzpenjati, tokrat proti pastirskemu zaselku Kohišče. Pastirji, ki so svoje hiše zapustili takoj po razdelitvi STO med Italijo in takratno Jugoslavijo, so od nekdaj skrbeli za oskrbo Devinskih grofov z mlekom in mlečnimi izdelki.

Danes Kohišče kaže klavrno podobo. Z nekaj domišljije pa si je ob pogledu na ruševine moč pričarati življenje pastirskih družin v pastirskem zaselku, ki leži le streljaj od državne meje. Kohišče je bila tudi najvišja točka naše poti, ki se je od tod dalje zažela spuščati proti Medji vasi. Kmalu smo pred seboj uzrli morje, Tržiški zaliv z ladjedelnico. V Medji vasi se je močno raztegnjena kolona kolesarjev znova strnila. Vmesna postaja je bila namreč čisto prava osmica

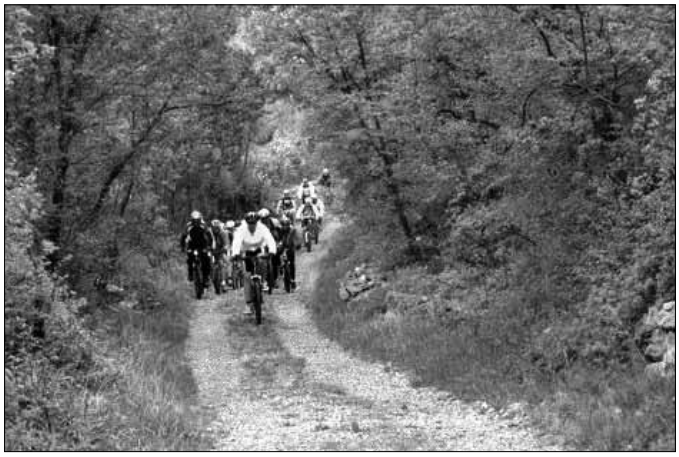

pri Pavlu Pernarčiču in njegovi družini. Medja vas je verjetno edina vas na Krasu, kjer imajo skoraj vse dni v letu odprto osmico. Domačini se dogovorijo in naredijo razpored osmic, ki vrata zaprlo le v času bandime.

Znova zbrana kolesarska druščina se je nahranjena z odličnimi kraškimi mesninami, sirom in po kozarcu medvejskega vina, odpravila proti cilju v le tri km oddaljeno Brestovico, kamor pa smo se podali po daljši poti. Vmes smo še dvakrat prečkali državno mejo, se znova dotaknili cerovskega asfalta in se spustili v Brestovico, kjer so Brestovke medtem pripravile klobase z zeljem. Šampiona letošnjega ocenjevanja vin pa sta iz svojih kleti prispevala vino.

Najštevilčnejša skupina je prišla iz Povirja, najmlajši udeleženec devetletni Jure, ki je 25 km traso prevozil tako kot »ta veliki« pa iz Tupelč. Vsak udeleženec je prejel še simbolično nagrado sponzorjev. Prireditev je s kamero in mikrofonom spremljala TV Vitel.

Vreme je zdržalo, udeleženci so najavili ponovno udeležbo ob letu, organizatorjem, članom TD Brest pa so zadovoljni obrazi udeležencev, vzbujali zadovoljstvo ob še enem uspešno zaključenem projektu.

Stane Švigelj, TD Brest

BR'STOVSKA ŠPARGLIJADA 2009

Gastronomski znanilci pomladi na Krasu so prav gotovo šparglji, ki konec marca pokukajo iz zemlje in z zemljo napolnjenih sklanih razpok poleg starih olesenelih špargljevih grmov. Seveda pa prve poganjke pogojuje tudi mila ali huda zima, ki je prvim letošnjim špargljem na plano pustila okrog 20. marca. V okolici Brestovice pri Komnu, ki od kraških vasi leži najbližje in obenem najnižje do morja, šparglji na Krasu poženejo prvi. In prav to naravno danost so Brestovci, pove-

zani v turističnem društvu Brest, izkoristili za organizacijo letošnje že 3. Br'stovske Šparglijade.

Pravzaprav je bila Br'stovska šparglijada uvod v letošnjo prireditev Mesec špargljev na Krasu,

Da postati kralj ali kraljica špargljev v Brestovici ni enostavno, dokazujejo številne praske na rokah nabiralcev, ki jih »pridobijo« kljub uporabi zaščitnih rokavic. Na telesa nabiralcev se lahko prisesajo nadležni in v zadnjem času tudi nevarni klopi, ob močnejših sončnih žarkih pa morajo nabiralci paziti tudi kakšnega modrasa, ki se v tem času nastavlja prvim močnejšim sončnim žarkom. Enega izmed njih, si je bilo moč ogledati trajno shranjenega v steklenici, namočenega v alkoholu.

Vse naštete nevarnosti niso vzele poguma nabiralcem, zato so večer pred šparglijado člani devetih družin na uradno tehtanje v vaško šolo prinesli skupaj kar 60 kg očišče-

nih špargeljnov. Tehtanje je namreč še kako pomembno. Z največ nabranimi šparglji se letos ponašata in sta tako zasluženo postala letošnja kraljica in kralj špargljev Vida Rebula in Pavel Svetlič.

Takoj po tehtanju pa so gospodinje pohitele domov in začele s skrbno pripravo špargljevih jedi, ki so bile namenjene pokušini prihodnji dan.

Brestovica se je v nedeljsko jutro prebudila v dežju, ki ni obetal nič dobrega. Jih bo odgnalo slabo vreme in le kdo bo pojedel vse dobrote, smo se spraševali, medtem ko smo pripravljali vse potrebno za prihod obiskovalcev. Pa nas niso izneverili. Vabilu so se odzvali v takem številu, da nas je v nekem trenutku celo zaskrbelo, da nam jedi ne zmanjka!

Brestovske gospodinje in letošnji gostje, prijatelji iz društva Planta s Krasa in Istre so pripravili ponudbo jedi, ki je v celoti izpolnila gastronomska špargljeva pričakovanja številnih obiskovalcev. Nedavno strokovno preverjena in ocenjena brestovska vina pa sta točila oba letošnja šampiona, Dušan Rebula, malvazijo in Ivan Filipčič teran. Špargljeva

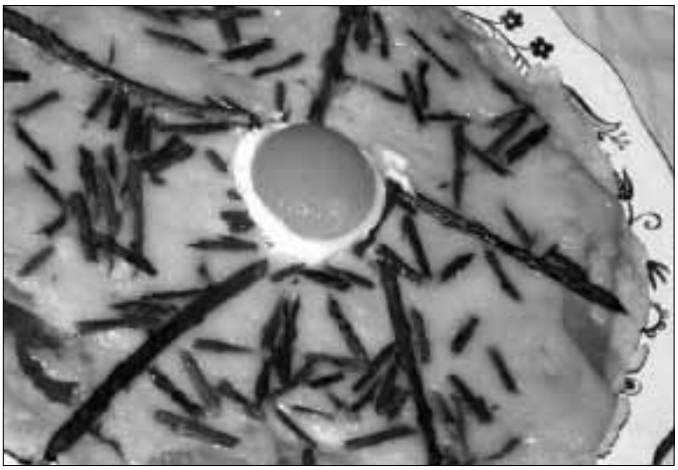

frtajla z jajci in kraško panceto je bila le še pika n i letošnji bogati ponudbi jedi iz špargljev.

Ob lepo pripravljenih jedeh, ki niso vabile zgolj z vonjavami, pač pa so skrbne gospodinje poskrbele tudi za njihov privlačni videz, je bilo mogoče prebrati recepte za njih pripravo. Na listkih, ki so bili razpostavljeni po mizah, smo se predstavili še po naših domačih hišnih imenih, kar je eden od številnih projektov s katerimi se ukvarjamo.

Obiskovalci so si lahko ogledali razstavo fotografij Soške fronte, ki je Brestovico v 1. svetovni vojni v celoti opustošila. Domačini vabijo v župnijsko cerkev sv. Lovrenca in podružnično cerkev sv. Anastazije, mimo katere vodi pot do Grofove jame, ki je ena od točk vsakoletnega Pohoda po sledeh soške fronte, ki bo letos prvič čezmejen in še bi lahko naštevali. V Brestovici se prireditve odvijajo skozi vse leto, zato bo vsak obiskovalec lahko našel nekaj zase.

Prijazno vabljeni!

Stane Švigelj, TD Brest

SEŽANA: DRUŠTVO KMETIC SEŽANSKE REGIJE NA EKSKURZIJI NA PTUJU IN V MOZIRSKEM GAJU

Kot že vrsto let Kmetijska svetovalna služba Sežana enkrat letno organizira za Kmečke žene ekskurzijo po Sloveniji ali tujini.

Tokrat so se odločile za obisk razstave »Dobrote slovenskih kmetij » na Ptuju, kjer so razstavljeni številni izdelki od krušnih, mesnih, mlečnih, vin, žganj, marmelad, kompotov, sokov, olj, suhega sadja in konzervirane zelenjave.

Dobrote slovenskih kmetij so blagovna znamka, ki predstavlja pristnost in tradicijo slovenskega podeželja. Razstava se

vsako leto odvija v prostorih minoritskega samostana.

Letos, na 20. razstavi je bilo ocenjenih 1078 izdelkov, od katerih je bilo nagrajenih 514. Tudi med kmeticami so bile nagrajenke, zato so si razstavo ogledale še z večjim zanimanjem.

Z naših krajev sta dve kmetiji prejeli znak kakovosti, kar pomeni da so bili njihovi izdelki tri leta zapored najvišje ocenjeni. S tem najvišjim priznanjem se letos ponašata Dušan in Roman Rebula iz Brestovice pri Komnu za izbrani teran ptp in Franc Jelušič iz Slop za Kraški brinjevec.

Po ogledu razstave so se kmetice odpeljale do Selekcijsko-poskusnega centra Semenarne Ljubljana na Ptuju, kjer so si ogledale poskusna polja. Tam izvajajo različne poskuse, kjer preverjajo sortno čistost, kako se posamezna sorta obnese v naših klimatskih pogojih in pa žlahtnijo različne vrste in sorte vrtnin z namenom izboljšanja kakovosti sort.

Od tam so pot nadaljevale do Cerkvenjaka, kjer so se ustavile na kosilu. Obiskale so muzej domače obrti, nato pa se odpeljale proti domu. Postanek so imele še v Mozirskem gaju, kjer so si ogledale že 30 let star 7ha velik park cvetja.

Imele so se lepo in upajo da bo še takih ekskurzij.

Milena Štolfa –KSS Sežana

VELIKONOČNA RAZSTAVA DRUŠTVA „VEZI“ V DNEVNEM CENTRU ŠTANJEL

Društvo za duševno zdravje in kreativno preživljanje prostega časa „VEZI“ je dne 9.4. 2009 v Dnevnem centru Štanjel organiziralo velikonočno razstavo. Razstava je bila na ogled do 10.4. 2009. Razstava je bila namenjena velikonočnim izdelkom- pirhom, obenem pa tudi drugim izdelkom, ki nastajajo v progamu Mreža kreativnih delavnic. Raznolike delavnice, v katerih uporabniki, ob ustrezni podpori izdelujejo izvirne izdelke, se izvajajo v Dnevnih centrih Štanjel, Štorje in Ilirska Bistrica.

Sodelovanje v Programu kreativnih delavnic omogočajo ljudem s težavami v duševnem zdravju enake možnostih in socialno vključenost v skupnost. Skupnost jih tako sprejema in prepoznava po njihovih notranjih virih moči in talentih, oz. po tistem v čemer so dobri, in ne zgolj po posebnih potrebah, ki jih zaradi bolezni imajo. Z obiskom razstave velikonočnih izdelkov smo bili zadovoljni. Obiskali so nas otroci iz Vrtca Štanjel, uporabniki iz DDTC „Barčica“ s spremstvom, vaščani ter mimoidoči turisti kateri so si prišli ogledati zanimivosti vasi Štanjel.

V prihodnje bomo organizirali še več družabnih aktivnosti, pri katerih si želimo še več sodelovanja z širšo skupnostjo.

Društvo »VEZI«
Mojca Mahnič,
pod mentorstvom mag. Katarine Tomažič

BALETNA PRAVLJICA

Leta 2008 je bila v Ljubljani ustanovljena Akademija lepih umetnosti ISAEFF, ki jo vodi gospa Margarita Isaeva, ruska poklicna baletka in pedagoginja, ki je končala baletno akademijo v Sankt-Petersburgu.

Gospa Isaeva je s poučevanjem klasičnega baleta začela tudi v Štanjelu, kjer je v skupini otrok že odkrila talente, ki bi lahko ob ustrezni spodbudi dosegli zavidljive uspehe. Mlajša skupina deklic je tako že pripravljena na nastop, ki bo za starše štanjelskih učencev 22. junija 2009 ob 18. 00 uri. Deklice bodo odplesale ples iz baleta Pepelka na glasbo Sergeja Prokofjeva. Na omenjeni prireditvi bo nastopila tudi umetnica sama, z baletno točko pa bo debitirala tudi učenka gospe Isaeve iz Vipave.

Med šolskimi počitnicami je v telovadnici štanjelske osnovne šole, ki so jo med šolskim letom opremili z drogom in ogledali, planirano več vaj, da bodo učenci fizično pripravljeni pričakali na zahtevnejše vaje in nastope v jeseni.

Želja baletne umetnice je, da bi v Kraškem biseru-Štanjelu odprla pravo šolo klasičnega baleta. Ob baletni šoli bi v Štanjelu lahko razvili tudi druga področja umetnosti: restavratorstvo lesenega pohištva, za kar je usposobljen g. Vitalij Isaev, slikarsko šolo,....

Idej je veliko, strokovno usposobljeni pedagogi so tu. Lepo bi bilo, ko bi dobili svojo priložnost, da dokažejo, kaj znajo in s čim lahko obogatijo našo skupnost.

Margarita Isaeva

DOSEŽEK MLADINSKE SEKCIJE ŠKUD-A 15. FEBRUAR

Mladinska sekcija ŠKUD-a 15. februar, YAKSHA MUAY THAI, se lahko s ponosom pohvali, da ima v svojih vrstah republiškega prvaka v tajskem boksu. **Miran Fabjan** iz Branika je 18. aprila v Ljubljani osvojil prestižni naslov republiškega prvaka v tajskem boksu v kategoriji - 81 kg v turnirju WFC. Trud in redni treningi, odrekanja in trdna volja so obrodili sadove. Na pohodu pa je že nova generacija, ki prav tako obeta marsikaj. Pomembno je biti vztrajni. Treningi tajskega boksa potekajo v Hruševici ob ponedeljkih, sredah in petkih od 18.00 do 20.30 ure. Kontaktna oseba in trener Dario Grilanc je dosegljiv na telefonski številki 031 344 818.

Barbara Jejčič

SVETOVNI DAN SEMEN NA VAŠKEM SEJMU

Menda je včasih skoraj vsaka vas imela svojo sorto fižola, pšenice, krompirja. Bilo je veliko različnih sort, danes pa prehranimo svet z nekaj vrstami pšenice in nekaj vrstami riža. Tako smo izgubili ogromno pestrost različnih rastlinskih sort, nekaj za vedno. Učenci komenske osnovne šole so povprašali none in sosede, kakšna semena si pridelujejo same in prinesli pisanih semen za celo razstavo. Avtohtone sorte rastlin se ponašajo z odpornostjo, pestro hranilno sestavo, možnostjo pridelave lastnih semen, (pri hibridih in GSR ne obstaja) in prilagojenostjo na krajino in podnebje. Obiskovalci razstave so si lahko vzeli nekaj semena in nekateri so prinesli tudi svoje preizkušene sorte. Če ima še kdo kakšna takšna semena, naj kar pokliče 051 260 663, že zbiramo material za naslednjo razstavo.

Na ogled in naprodaj so bila tudi pakirana semena s slovenskih ekoloških kmetij in ekološke sadike vrtnarice iz Solkana.

Zakaj sploh Dan semen?

26. april 2009 je peta obletnica sprejetja in podpisa Ukaza 81 v Iraku, ki je prepovedal iraškim kmetom uporabo njihovih tradicionalnih semen in jih je prisilil, da kupujejo semenski material tujih semenarskih podjetij (predvsem ameriških). Obeleževanje Dneva semen opozarja na pomen ohranjanja semen tradicionalnih kulturnih rastlin za prihodnje rodove in na težnje določenih držav in mednarodnih podjetij, ki si že jemljejo pravico lastnine in nadzora nad semeni.

Hranite torej semena iz svojih vrtov in čim manj posegajte po kupljenih, uživajte v razkošju lastno pridelanih pridelkov in izmenjujte si semena s sosedi. Kdo ve, kdaj nas lahko reši drobcen fižolček, ki se ne meni za podnebne spremembe in na njegovo ceno ne vpliva gospodarska kriza?

Besedilo in Foto: Katarina Pleško

ŽE PETA PREDSTAVITEV KONZORCIJA KRAŠKIH PRIDELOVALCEV TERANA

ŠTANJEL- Na gradu v Štanjelu se je letos (4.junija) že petič zapored predstavil Konzorcij kraških pridelovalcev terana, ki ga že od vsega začetka vodi dr. Miran Vodopivec in ki šteje 28. članov. Skupaj s tržaškim vinskim konzorcijem so predstavili 19 vin, iz italijanskega Krasa je bilo mogoče degustirati terane šestih vinarjev. V tehniki teranel je svoje dela predstavil sežanski slikar Marjan Miklavec.

Predstavili so 19 teranov, ki so izpolnjevali zahtevne pogoje p pravilniku o vinu z oznako priznanega tradicionalnega poimenovanja, kjer je uzakonjeno in tudi zaščiteno temno rubinasto vino teran kot posebnost našega Krasa. Že tretje leto so k sodelovanju pristopili tržaški vinarji in po besedah predsednika tržaškega konzorcija za zaščito kontroliranega porekla vin Kras, Andreja Boleta pomeni skupni nastop tudi večje možnosti za boljše trženje te dragocene kapljice. Iz Italije so se predstavili: Castello di Rubbia Nataša Černic, Robert Šavron (Zgonik), Edi Kante, Matej Lupinc, Sandi Škerk in Benjamin Zidarich (vsi iz Praproti). Konzorcij kraških pridelovalcev terana pa so zastopali: Matej Colja (Coljava), Durcik-Petelin in Rikardo Vrabec (Pliskovica), Boris Lisjak, David in Rajko Štok (vsi Dutovlje),Ravbar-Kovačič (Voglje), Petelin-Rogelja, Turistična kmetija Škerlj, Boris Škerlj (vsi Tomaj), Širca-Kodrič (Godnje), Vina Štoka (Krajna vas), Vinakras Sežana in Milena in Bogdan Tavčar (Križ).

Ob navzočnosti slovenske vinske kraljice Karoline Kobal in kraljice terana Martine Rebula je usta-

Člani konzorcija, ki so izpolnili zelo stroge pogoje, da je njihov teran bil ocenjen kot teran PTP

novitelj in predsednik konzorcija Miran Vodoopivec predstavil izbrane terane letnikov 2006,2007 in 2008 ter podal razmišljanja o uspešnem delu konzorcija in usmeritvah za nadaljnje delo. Poudaril je skupno nastopanje na različnih prireditvah doma in v tujini ter skrb za kakovost od kontrole vinograda in vina do potrjevanja vin z ovratnico z znakom konzorcija. Delo je ocenil kot uspešno, saj so velik poudarek dali prepoznavnosti in osvajanju tržišča tega kraškega bisera. » Vinogradniki z obeh strani meje lahko veliko postorimo za boljšo prepoznavnost in tržnost naših vin. Želimo bolj sortna, karakterna in neponovljiva vina. Naša pot je usmerjena v ohranjevanje tradicije in k sodobnemu razvoju,« je poudaril Vodopovec.

Prireditvi, ki jo je z glasbo pospremil grajski kvintet, so dali novega pridiha, saj so odprli razstavo sežanskega slikarja Marjana Miklavca, ki se je prvič predstavil v tehniki teranela oz.vinarela, saj je kraške motive naslikal s teranom. O slikarju in njegovi novi posebni tehniki je spregovorila umet.zgodovinarka Polona Škodič, ki je poudarila, da se Miklavec intenzivno predaja slikanju več kot četrt stoletja. Lani je slikar, ki je večni popotnik in ima za sabo številne samostojne in skupinske razstave doma in po svetu, praznoval 70. rojstni dan in ob tej priložnosti je v samozaložbi izdal obsežno monografijo o svojem življenju in slikanju. Tokrat se predstavlja v posebni tehniki, ko je kraški ambient z značilnimi elementi kraške arhitekturne in naravne dediščine ujel na likovno platno. Tokrat je uporabil teran namesto akvarelnih barv. Ker je ta tehnika nova, bo treba še preizkusiti njeno obstojnost. Miklavec pa namerava zbrati akvareliste in pripraviti extempore teranela. Sicer pa se slikar Miklavec ni mogel udeležiti odprtja svoje razstave na štanjelskem gradu, ker je odšel v Lion v Francijo na povabilo slovenske ambasadorke Tatjane Rodica, kjer razstavlja v mestni hiši prav v tem času.

S kulinaričnimi dobrotami, ki se dobro podajo k teranom, pa je novinarje na posebni predstavitvi in degustaciji teranov razvajal Matjaž Cotič, član slovenske kuharske reprezentance. Degustacija se je odvijala v enoteki restavracije gradu Štanjel, ki jo v najemu imata Katjuša in Jernej Ščuka. Ob degustaciji teranov, ki jo je vodil vodja sežanske kleti Boštjan Zidar, je pripravil sedem vhodov. Pričeli so s srnjakovim karpačom na solatni steljici s kozjim sirom in posteljico iz solate z balzamičnim kisom. Sledila je fazanova pašteta z zaseko, pašteta divjega prašiča, zavita v kraški pršut, in prelita z

Člani konzorcija s kuharjem Matjažem Cotičem

omako domačega grozdja. Okusne so bile domače testenine z omako iz mladih hobotnic in ajdov krapec, nadevan z jurčki, na pocvrti salami s teranovim točom. Kot glavna jed je bila svinjska ribica, zavita v kraško slanino, s slivovo omako z belo polento z zelišči in domačo slanino. Ob koncu pa še je jelen v zeliščni skorjici, prelit s češnjevo omako in pire krompir. Namesto sladice so sledili še tri vrste sirov , prelite s timijanovim medom in slivovo marmelado. Ob tem so degustatorji ugotovili, da je teran ne le enoletno vino, ampak se ga da piti več let, seveda ob pravilnem shranjevanju. Tako so pokušali med drugim tudi teran Edija Kanteta iz leta 2003, pa terane letnikov 2006 in 2007.

Vsi so si bili enotni, da je teran kot svetovna posebnost potrebno nadgrajevati z dvigom kakovosti vina in širitvijo njegovega slovesa, ki ga ima kot teran že dolgo let. Tako zgodba o teranu ni nikoli končana, se nenehno spreminja in nadgrajuje in kraški vinarji so ponosni, da so del te zgodbe.

V simbolu Konzorcija kraških pridelovalcev terana je grozd, ki je bil že v starih časih simbol življenjskih moči in blagostanja. Tudi na Krasu trta odlično uspeva in rodi edinstveno vino teran, ki so ga že zdavnaj pili na dunajskem dvoru. Sedaj pa se Kraševci trudijo izboljšati njegovo kvaliteto, kajti skrb za kakovost pomeni tudi lažji predor na tržišče.

Besedilo in foto: Olga Knez

Kultura

9. MLADA VILENICA

Na pesniškem natečaju 9. mednarodne otroške nagrade mlada vilenica 2009 so v starostnem razredu od 11 do 14 let tudi letos sodelovali učenci OŠ Antona Šibelja – Stjenka Komen: Veronika Bandelli, Irena Birsa, Miha Čigon, Katja Filipović in Katarina Kosovac z matične šole (mentorici Martina Fabjan in Metka Uršič) ter Lucija Kobal s štanjelske podružnice (mentorica Vanda Mržek). Svečana podelitev kristalnih peres, nagrad mlade vilenice, je bila v soboto, 23. 5. 2009, ob 15. uri, v amfiteatru Kosovelovega doma v Sežani v organizaciji Kulturnega društva Vilenica Sežana in Območne izpostave JSKD Sežana. Nagradi sta prejeli Jana Stekar, učenka 1. razreda Osnovne šole Alojza Gradnika Števerjan, Italija, za pesem Pikapolonica, v starostnem razredu od 6 do 10 let, in Gaja Rupnik Caruso, učenka 8. c razreda Osnovne šole Idrija, za pesem Pogovor dveh kradljivcev, v starostnem razredu od 11 do 14 let. Po pozdravnem govoru vodje mlade vilenice Magdalene Svetina Terčon so učenci brali svoje pesmi, v bogatem spremljevalnem programu, ki ga je vodila Ana Godnik, pa je zbrane najprej pozdravil podžupan občine Sežana Iztok Bandelj, nastopili pa so še Kvartet klarinetov Glasbene šole Sežana, skupina za izrazni ples Mehki čevlji Sežana, sopranistka Milena Košuta ob klavirski spremljavi Ingrid Tavčar in ansambel Happy Day. Častni gost in govornik na prireditvi je

bil pesnik in akademik Ciril Zlobec, ki je peresi tudi podelil. Predsednica žirije Maja Razboršek je poudarila, da je bilo delo kar zahtevno, saj sta se žirantki ob prebiranju otroških pesmi znašli v svetu, podobnem svetu odraslih, kljub temu pa je bila odločitev za najboljši pesmi lahka. Posebno presenečenje za obe nagrajenki je bila novica, da se bosta oktobra udeležili podobnega literarnega festival Cuisle (Utrip) v Limericku na Irskem, s katerim so se organizatorji dogovorili za izmenjavo. Predstavnika irskega festivala Bertha Mc Cullagh in Mairtin O Briain sta udeležence tudi pozdravila in prebrala pesmi njihovih nagrajencev v irskem jeziku. Na razpis za mlado vilenico je svoje pesmi sicer poslalo 295 učencev (238 iz Slovenije, 44 iz Italije, 4 iz Avstrije, 5 s Slovaške in 4 iz Makedonije) s 73 osnovnih šol (61 iz Slovenije, 9 iz Italije, 1 iz Avstrije, 1 s Slovaške in 1 iz Makedonije), ustvarjali pa so ob sodelovanju 127 mentorjev (111 iz Slovenije, 12 iz Italije, 1 s Slovaške, 1 iz Avstrije in 2 iz Makedonije). Ob dogodku je na 272 straneh v 700 izvodih izšel tudi zbornik s pesmijo vsakega od udeležencev.

Besedilo in foto: David Terčon

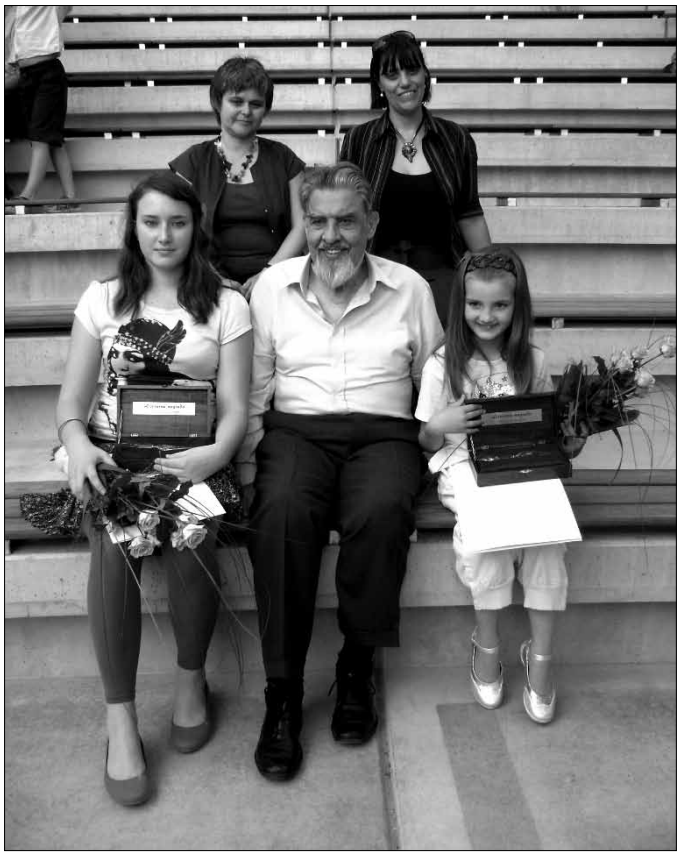

Po podelitvi kristalnih peres (z leve): nagrajenka Gaja Rupnik Caruso, predsednica žirije Maja Razboršek, pesnik Ciril Zlobec, vodja mlade vilenice Magdalena Svetina Terčon in nagrajenka Jana Stekar.

Novice iz šole

OŠ ANTONA ŠIBELJA-STJENKA KOMEN - 10 LET EKOŠOLA

4. maja 2009 je minilo deset let odkar se je OŠ Komen pridružila projektu slovenskih Eko šol.

Ekošola kot način življenja je program evropskega združenja in je sestavni del prizadevanju EU za okoljevarstveno izobraževanje, ki od leta 2005 izvaja strategijo vzgoje in izobraževanje za trajnostni razvoj UNECE (United Nations Economic Commission for Europe).

Program deluje pod okriljem Društva za okoljsko izobraževanje DOVES, ki je pridružena članica FEE (Foundation for Environmental Education), ki je bila ustanovljena z namenom, da organizirano in načrtno pospešuje okoljsko izobraževanje in ozaveščanje v Evropi in v svetu. Trenutno je vključenih 58 držav

Temeljnji cilji ekošole so:

- da okoljsko izobraževanje postane del ciljev in vsebin vsakega šolskega predmeta,
- celostno prepoznavanje in reševanje okoljskih problemov,
- vključevanje v program oblikuje pri mladih državljansko kulturo in gradi samozavest,
- izboljševanje medsebojnih odnosov v šoli in okolici,
- da mladi ob okoljskih dejavnostih razvijajo kreativnost, inovativnost in oblikujejo in imenujejo nove ideje,
- da se učenci in dijaki vključujejo v demokratično odločanje pri reševanju okoljskih problemov,
- vzpodbujati in izvajati pilotne projekte s področja izobraževanja za trajnostni razvoj.

Projekt Ekošola kot način življenja je program, ki uvaja načrtno in celostno okoljsko vzgojo v osnovne in srednje šole skladno z metodologijo 7 korakov, ki jih lahko primerjamo z ISO standardi 14001. V program se lahko vključi šola kot celota (učitelji, učenci, vodstvo šole, svet šole, svet staršev in predstavniki lokalnih oblasti). **Vedno bolj se je potrebno zavedati, da je temelj odgovornega odnosa do okolja izobraževanje, ki ni le posredovanje in pridobivanje znanja, ampak dejavno spreminjanje kulture obnašanja in ravnanja**. S projektom »Ekošola kot način življenja« se gradijo vrednote za odgovoren način našega bivanja na tem planetu. Prav »Ekošola kot način življenja« skozi metodološko dodelan in mednarodno primerljiv model **razvija odgovorno ravnanje z okoljem in naravo** z možnostjo medpredmetnega povezovanja znanja za življenje.

Zavedanje, da bodo današnji učenci lahko vplivali in sprejemali pomembne odločitve že v bližnji prihodnosti, je eno od temeljnih načel Ekošole kot načina življenja. Otroci in mladi že danes preko dejavnosti v ekošoli postajajo pravi ambasadorji Slovenije za uresničevanje trajnostnega razvoja in tudi vplivajo na obnašanje odraslih ter spreminjajo njihove vzorce ravnanja, če je to potrebno. Projekt je namenjen načrtnemu okoljskemu osveščanju in izobraževanju v osnovnih in srednjih šolah. Ekošola poveča zavest in skrb za človeka vključno z varovanjem zdravja, graditvijo medsebojnih odnosov, skrbi za okolje in naravo. Skratka celostno gradi človeka za prihodnost.

- Okoljska vzgoja postaja sestavni del ciljev in vsebin vsakega predmeta posebej,
- vključuje naravoslovne dejavnosti za povezovanje ciljev in

vsebin med predmeti,
- vključuje vrednostne cilje v življenje šole,
- organizira dejavnosti z mladimi, ki so odraz ustvarjalnosti novih idej in akcij,
- celovito organizira vzgojno dela znotraj šole v povezavi s krajem in nosilci odločanja,
- povezuje mlade med državami Evrope in sveta,
- ekošola je šola za življenje.

Ekošola bogati čustvene vezi otroka do narave. Uči ga spoštovati drugačnost in ceniti naravne dobrine. Ekošola daje učencem in učiteljem priložnost, da znanje, ki ga pridobijo pri pouku, uporabijo v vsakdanjem življenju v šoli in izven nje. Za izpeljavo ciljev okoljskega izobraževanja izbira zanimive metode dela ter učencem pomaga uporabiti znanje, ki so osvojili pri pouku, za reševanje vsakdanjega življenja.

Ob svetovnem dnevu varovanja okolja - 5. juniju, vsako leto najuspešnejše šole prejmejo mednarodno priznanje – eko zastavo. Oš Komen jo je prejela že devetkrat zapovrstjo. To je veliko javno priznanje šoli za okoljevarstveno delovanje, skladno z mednarodnimi kriteriji.

Za pridobitev eko zastave je vsako leto treba sodelovati v raznih eko projektih.

V tem šolskem letu smo sledili sledečim ciljem:
- Razvijanje pozitivnih medsebojnih odnosov.
- Vzgajanje za zdrav način življenja v zdravem okolju (uvajanje ekološke pridelane hrane, pitniki v ustanovi, gibanje).
- Učinkovita raba naravnih virov (voda, odpadki, energija).
- Vzgajanje za okoljsko odgovornost.
- Izvajanje celostnega pristopa vzgoje in izobraževanja v programu Ekošola kot način življenja.

Sodelovali smo v dveh projektih iz razpisa programa Ekošole:

1. **Kras, priložnost za učitelje in učence ekošol**.

Učenci 1. razreda so spoznali življenje v kalu in pomen kalov na Krasu, učenci 5. in 6. razreda PŠ Štanjel so raziskali Fabijanijev izvir. Raziskavo so predstavili 18.4.2009 v Postojni pred Postojnsko jamo v okviru natečaja »KRAS v posodobljenih učnih načrtih«- KRAS v očeh otrok in mladostnikov. Obiskovalce prireditve so z lično izdelano brošuro vabili v Kobdilj in Štanjel.

2**. Zdravo življenje.**

Učenci 2. razreda so odšli na kmetijo Petrovih v Narinu, kjer so si ogledali postopek izdelave kruha na star način,

kruh so pekli tudi sami, primerjali so različne vrste moke in nato različne vrste kruha, se pogovarjali o odnosu do hrane.

Učenci 8. in 9. razreda so se udeležili sejma »Naravazdravje« v Ljubljani. Spoznali so eko pridelavo hrane,

eko kmetijo – kako deluje, kaj ponujaj, ugotavljali razlike med eko pridelano hrano in ostalo hrano ,

spoznali so različna zelišča in začimbe in ugotavljali njihov pomen rabe v prehrani.

Pred šolo Komen in Štanjel so učenci na prvi pomladni dan ob 12. uri ob pomoči staršev in starih staršev zasadili deset jablan – vsak razred svojo. Za jablane bodo skrbeli tudi v bodoče saj jih tudi radi jejo. Učencem so jabolka na razpolago vsak dan po tretji šolski uri.

Ostale dejavnosti, v katerih je OŠ Komen sodelovala (po kriterijih za pridobitev Eko-zastave) pa so bile:
- Ekobralna značka.
- Natečaj novoletnih voščilnic.
- Zbiranje izrabljenih tonerjev in kartuš.
- Ekokviz za OŠ.
- Prispevki za tiskane ali elektronske medije v lokalnem ali širšem okolju.
- Zbiralne akcije in ločevanje odpadkov (plastični zamaški, baterije, papir in karton).

Zelo ponosni smo tudi na dosežek naše ekipe v tekmovanju EKOkviz, ki se je v regiji uvrstila na prvo mesto in zato odšla na državno tekmovanje, kjer se je tudi zelo dobro odrezala.

Dragica Ukmar Kodelja, mentorica EKOšole

OBISK EVROPSKEGA PARLAMENTARNEGA MESTA

23. aprila 2009 zvečer se je skupina strokovnih in tehniških delavcev Osnovne šole Komen v družbi petih kolegic iz Divače odpeljala v Strasbourg- mesto, na meji med Francijo in Nemčijo, kjer ima uradni sedež Evropski parlament. Tam smo bili do nedelje gostje slovenskega evroposlanca dr. Mihaela Brejca, ki je povabilo za obisk posredoval pred natanko letom dni, ko je komenskim osnovnošolcem predstavljal delovanje in pomen evropskih institucij. Ob tej priložnosti je pred šolo posadil lipo, ki sedaj bujno odganja prve nežno zelene lističe.

Takoj po prihodu v Strasbourg nas je Brejčev asistent, simpatičen Kraševec Jurij Daneu z Občin, popeljal po veličastni zgradbi, kjer smo v eni izmed manjših sejnih sob prisluhnili gospodu Koželju in njegovi predstavitvi parlamentarnega organa Evropske unije.

Parlament v sedanji sestavi šteje 785 poslancev iz vseh 27 držav članic EU. Evropski poslanci se združujejo v **politične skupine**- teh je trenutno 7:
- Skupina Evropske ljudske stranke (Krščanskih demokratov) in Evropskih demokratov,
- Skupina socialdemokratov,
- Skupina zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo,
- Skupina združenja za Evropo narodov,
- Skupina zelenih/Evropske svobodne zveze,

- Konfederalna skupina Evropske združene levice- Zelene nordijske levice,
- Skupina neodvisnost/demokracija.

Predsedniki skupin in predsednik Evropskega parlamenta (Hans-Gert Pottering) sestavljajo **konferenco predsednikov**, ki odloča o vseh vprašanjih v zvezi z zakonodajnim načrtovanjem.

Naslednji politični organ je **predsedstvo**, ki ga sestavljajo predsednik Evropskega parlamenta, 14 podpredsednikov ter 6 kvestorjev (opazovalcev). Predsedstvo nadzoruje delovanje parlamenta, med drugim: načrt odhodkov, upravno in finančno organizacijo ter sekretariat in njegove službe.

Za pripravo plenarnih zasedanj so poslanci razdeljeni v 20 **parlamentarnih odborov**, ki pokrivajo različna vsebinska področja.

Za vzdrževanje dialoga s parlamenti držav nečlanic unije so zadolžene **delegacije**.

Evropskemu parlamentu pri delu pomaga **generalni sekretariat**, ki mu predseduje gospod Harald Romer..

Ob 11.ih se nam je pridružil gostitelj, dr. Brejc. V kratki in skoncentrirani predstavitvi nam je prikazal vlogo in pomen Evropskega parlamenta, ki danes v glavnem razpravlja in sprejema predpise in je glasnik univerzalnih vrednot.

Posebno doživetje za vse nas je bilo spremljanje parlamentarne razprave v živo v veliki dvorani, kjer smo preko slušalk poslušali razprave poslancev v izbranem jeziku.

V prostem času smo si ogledali samo mesto, ki ima burno zgodovino, saj so si ga v preteklosti podajali Nemci

Pogled na stare mostove z obrambnimi stolpi, v ozadju gotska katedrala Notre-Dame

in Francozi, kar se v živo odslikuje v arhitekturi in mestni kulturi. Posebno zanimiv kulturno-zgodovinski spomenik je tamkajšnja katedrala Notre Dame s 142 metrskim zvonikom (prav taka je nadmorska višina samega mesta) in pravo tehnično mojstrovino – ogromno mehansko uro.

Sobota je bila namenjena ogledu slikovitega mesteca Colmar ob znameniti alzaški vinski cesti. Resnici na ljubo so avtorico pričujočega članka veliko bolj kot alzaška vina navdušile avtohtone prebivalke, ki smo jih kot spominke videvali domala povsod. To so njihove znamenite štorklje, ki se z razliko od naših ne selijo v toplejše kraje.

V nedeljo smo se, po ogledu prelepega parka na otoku Bodenskega jezera v Nemčiji in po postanku v smučarskem Insbrucku, počasi vrnili na Kras. No, v domače postelje smo legli v zgodnjih ponedeljkovih urah, prijetno utrujeni in polni novih vtisov.

Nives Cek, ravnateljica

EKSKURZIJA PO KRASU

6. maj 2009 je bil za nas poseben dan. Že res, da so učenci 6. in 9. razreda pisali nacionalne preizkuse znanja iz matematike, ostali pa smo nestrpno pričakovali obisk ravnateljev z avstrijske Koroške. Pedantno natančni so se pred šolo pripeljali natanko ob 9.30, kot je bilo napovedano.

Po dobrodošlici gostiteljice so obiskovalcem učenci pripravili kratek kulturni program, v katerem so nastopili mladi pevci po mentorstvom Andreje Rustja, s prisrčnim skečem pa so jih nasmejale učenke angleškega dramskega krožka, ki ga že več let vodi učiteljica Mojca Uhernik Pipan.

Led je bil prebit in šolniki so si z zanimanjem ogledali šolo ter pokukali v učilnice. Izkoristili so sleherno priložnost za klepet z učitelji, saj so na vsakem koraku ugotavljali podobnosti in razlike s svojo šolo. Knjižnica jih je še posebej navdušila in radi so sprejeli gradivo, ki jim ga je pripravila knjižničarka.

Ogled šole in izmenjava izkušenj sta trajala dlje od načrtovanega, kljub vsemu pa so avstrijski kolegi z veseljem pogledali še v prostore štanjelske podružnice.

Kosilo v gradu Štanjel je bilo vrhunsko in nikogar ni pustilo ravnodušnega. Kot jih ni pustil ravnodušne ogled Štanjela, Spacalove galerije (ravno na 9 obletnico umetnikove smrti) pod vodstvom gospoda Erika Modica in pozdravni nagovor gospoda župana Uroša Slamiča.

Ob 16.00 je vse obiskovalce čakalo svojevrstno doživetje v jami Vilenica, po kateri jih je popeljal gospod Pavlo Godnič. Postanek v Lipici je bil prekratek za ogled kobilarne, zato pa so obiskovalci ob kavi ugotavljali, kako bodo to storili prihodnjič.

Za piko na i je bila kulinarična poslastica – večerja na domačiji Pelicon-Ostrouška v Coljavi pri Komnu.

23 ravnateljev in deželni šolski inšpektor so se na svoje šole vrnili polni prijetnih vtisov s sončnega Krasa.

Nives Cek,
ravnateljica OŠ Komen

SODELOVANJE OŠ KOMEN NA PROJEKTU 'ZEMLJO SO NAM POSODILI OTROCI'

Agencija Republike Slovenije za okolje in Zveza prijateljev mladine Slovenije sta letos že četrtič organizirali akcijo o pomenu ohranjanja našega planeta z naslovom Zemljo so nam posodili otroci. V akciji lahko s svojimi prispevki sodelujejo učenci osnovnih in srednjih šol, ki nosilcu projekta (ARSO) predlagajo tiste pravne osebe in posameznike, ki po njihovem mnenju v lokalnih okoljih najbolje skrbijo za ohranjanje naravnega okolja. Cilj organizatorjev je pomagati najboljšim do priznanja za njihove napore in pomagati dobrim, da postanejo najboljši pri spodbujanju, ozaveščanju in izobraževanju prebivalstva o pomembnosti ohranitve našega planeta in izboljšanja življenja na njem.

Na OŠ Antona Šibelja-Stjenka Komen smo se letos prvič odločili, da v okviru te akcije poiščemo in promoviramo pozitivne zglede ohranjanja in varstva naravnega okolja na našem območju. Izdelali smo nominacije za tri posameznike: Ekološko kmetijo Vere Lipičar v Novi vasi (opisal učenec Tilen Krošelj), Rodovno posestvo Rajka Bošnjaka v Tomačevici (opisale učenke Urša Terčon, Zala Žežlina in Sara Colja) in Turistično kmetijo Ostrouška Pelicon v Coljavi (opisali učenki Gaja Humar in Irena Birsa).

Učence sta pri delu usmerjali mentorici Teja Mržek in Barbara Semolič.

Ob svetovnem dnevu Zemlje, 22.4.2009, smo se na Ljubljanskem gradu udeležili zaključne prireditve, kjer so organizatorji podelili priznanja letošnjim zmagovalcem. Akcija je tudi letos potekala pod pokroviteljstvom Predsednika Republike Slovenije dr. Danila Türka, nanjo pa se je prijavilo kar 54 šol s 73 projekti, kar je rekordno število. Predsednik republike je v svojem nagovoru med drugim poudaril, da se moramo vsi vključiti v prizadevanja za ohranitev Zemlje in izpostavil pomembno vrednoto - odgovornost do narave in njenih dobrin. Dejal je, da se moramo v vsakem trenutku zamisliti nad tem, kaj bomo pustili našim otrokom in vnukom. Danes, ko se posledice onesnaževanja kažejo z neposrednim uničevanjem narave, zmanjševanjem zelenih površin in gozdov, onesnaževanjem pitne vode in z vrsto drugih negativnih učinkov, se moramo zavedati pomena zmanjševanja onesnaževanja, neobremenjevanja Zemlje, pravilnega odnosa do vode, ohranitve čistega zraka in zdravega načina življenja.

Teja Mržek, uni. dipl. ekolog, javna delavka

TURISTIČNA TRŽNICA

Učenci 5. in 6. razreda naravoslovno-družboslovne delavnice na podružnični šoli v Štanjelu so se v okviru projekta Turizmu pomaga lastna glava podali na raziskovanje stalnega vodnega izvira (Fabianijevega izvira), ki se nahaja na koncu vsem znane in turistično dobro obiskane Fabianijeve poti, natančneje v Kobdilju.

Najprej so si stalni vodni izvir ogledali, fotografirali, brskali po literaturi, naredili anketni vprašalnik za vaščane Kobdilja in Štanjela ter prišli do zanimive ideje, kako doseči, da bo Štanjel v prihodnosti za turiste še bolj privlačen. Učenci in učenke priznajo, da je bila to zelo zahtevna naloga, saj je v turističnem kraju, kot je Štanjel, težko najti še kaj, kar bi bilo za turiste privlačno. »A zavedamo se, da turizmu pomaga samo lastna glava, zato smo napeli naše možgančke in prišli do genialne ideje - ustekleničiti vodo iz Fabianijevega izvira,« nam je povedala učenka, ki je bila vključena v projekt. Vse učence in učitelje na šoli so pozvali, da začnejo z zbiranjem praznih stekleničk Orangine. Z vrči so se podali k izviru, da bi napolnili steklenice z vodo iz stalnega vodnega izvira. Pri tem so naleteli na težavo, saj je bilo treba dati vodo na analizo za ugotavljanje pitnosti, vendar še vedno čakajo na rezultat postopka. Kljub temu pa so stekleničke napolnili z vodo iz izvira, nanje dali izvirne etikete in ta izdelek propagirali na turistični tržnici v Mercator Centru v Novi Gorici v četrtek, 9. 4. 2009. Tržnice se je udeležilo 12 osnovnih šol iz primorske regije. Turistično tržnico učencev iz Štanjela si je ogledalo veliko število obiskovalcev. Mladi raziskovalci so jim z veseljem odgovorili na vsako njihovo vprašanje v zvezi z vodnim izvirom in Maksom Fabianijem, hkrati pa jim postregli s privlačnim reklamnim letakom, ki so ga sami izdelali. Za dodatno popestritev svojega programa so učenci poskrbeli z vprašalnikom. Obiskovalcem so namreč ponudili možnost sodelovanja v nagradnem žrebanju, če so le-ti pravilno rešili vprašalnik. Nagrada je bila privlačna – sprehod po Fabianijevi poti in ogled Fabianijevega izvira. Tako zares nihče ni ostal praznih rok.

Promocija Fabianijevega izvira se je nadaljevala v soboto, 18. 4. 2009, kjer je bila zaključna prireditev natečaja KRAS v očeh otrok in mladostnikov. Na prireditvi je sodelovalo približno 700 otrok iz vse Slovenije in tudi iz zamejstva in tujine, ki so na različne načine predstavili vsebine, povezane s Krasom. Sodelovati na taki prireditvi je bila zanimiva izkušnja, ki jo je kasneje malo skazilo vreme. Vendar smo kljub temu uspešno predstavili tisto, kar smo si na začetku zastavili, tako da smo prišli utrujeni, a zadovoljni domov.

Mentorica Tadeja Bogdan
Martina Fabjan, učiteljica

DAN ŠOLE, POROČILO O DOGODKU

Na OŠ Komen so se vrnili v čas Primoža Trubarja.

Popoldan so se učenci zbrali v prostorih šolske telovadnice. Imeli so kratko prireditev, na kateri so nastopili mladi plesalci s srednjeveškim plesom in plesom čarovnic.

Učencem in staršem ter drugim obiskovalcem prireditve se je predstavil gost dneva, tiskar Janez. Podrobneje je predstavil zgodovina tiskanja v svetu in doma.

Po končanem prvem delu so učenci odšli v razrede, kjer so imeli različne delovne naloge.

Tiskar Janez je skupaj s svojim pomočnikom v avli razstavil srednjeveško tiskarno in jo natančno tudi opisal. Tu smo lahko občudovali njegove ročno izdelane knjige v različnih velikostih.

Delo učencev po razredih pa je potekalo tako:

V 1. razredu so ilustrirali svojo najljubšo pravljico in jo nato obesili na drevo. Druga skupina je narisala naslovno stran svoje najljubše knjige.

V 2. razredu so izdelovali knjižne kazalke s svojimi najljubšimi knjižnimi junaki.

V 3. razredu so iz plastelina oblikovali črke, ki so jih nato sestavili v povedi, ki so govorile o knjigah, in jih zalepili na papirnate trakove. Druga skupina je s trstenkami zapisovala pregovore o knjigah.

V 4. razredu so risali lepo okrašene inicialke.

V 5. razredu so delali lepljenke in se pri tem zelo zabavali.

V 6. razredu so imeli pevsko delavnico, druga skupina pa je žgala in lepila ime Primoža Trubarja.

Učenci 7., 8. in 9. razreda so sestavljali kopijo Trubarjevega Abecednika.

Vse izdelke so učenci po končanem delu razstavili v šolski avli.

Ob koncu delavnic so se vsi vrnili v telovadnico, kjer se je dan šole zaključil z žrebanjem nagrad za starše. Starši so se lahko preizkusili v poznavanju življenje in dela Primoža Trubarja. Pri reševanju so si pomagali z razstavljeni knjigami in internetom.

Ker je bila ob tej priliki pripravljena tudi razstava starih knjig, ki so jih učenci prinesli od doma, so se obiskovalci sprehodili med razstavnimi panoji in si jih ogledali.

Učenci IP ŠNO: Urša, Rožana, Nina, Teja, Klavdija, Brigita, Klemen, Dani

Komentarček

V VRTCU KOMEN...

- v spomladanskem času sta nas obiskala ravnateljica Dragica Kranjec in župan naše občine Uroš Slamič ravno takrat, ko smo urejali in čistili okolico vrtca

- skupaj s starši in otroki iz skupine Metuljev smo bili na izletu in si ogledali zanimivosti starega dela Štanjela ter prisluhnili domačinki o življenju v preteklosti

- obiskali so nas otroci iz vrtca Štanjel in vsi skupaj smo bili sprejeti v gasilskem domu. Člani gasilskega društva Komen so nam pokazali njihove prostore, opremo, vozila, ki so zelo pritegnila pozornost naših otrok ter nas seznanili z njihovim odgovornim delom .Mladi člani njihovega društva – otroci iz vrtca, pa so nam prikazali vajo, nato smo se preizkusili še ostali

- na zaključni prireditvi so pod vodstvom strokovnih delavk predstavili nekaj dejavnosti vsi otroci iz vrtca Komen in Štanjel

- v vrtcu bomo izvedli projekt ZAŠČITIMO SE PRED ŠKODLJIVIMI POSLEDICAMI SONČNIH ŽARKOV .Osnovni namen projekta je otroke in njihove starše opozoriti na pomen pravilne zaščite pred sončnimi žarki in jim privzgojiti pravilno samozaščitno ravnanje.

- Vsem želimo lepe , dolge in srečne počitnice

Lep pozdrav iz vrtca Komen, Blanka Kermolj

ŽIVALI IN MI V VRTCU ŠTANJEL

V okviru EKO projekta živali in mi smo organizirali pestre dejavnosti. Med najzanimivejšimi za otroke je bil pohod do Raše, kjer smo si ogledali ovce. Iz Štanjela smo se podali mimo Kobdilja in nadaljevali pot po gozdni poti v dolino Raše.

Gospod Leon, ovčar nas je veselo pričakal s svojo čredo ovc, ki so se pasle na prostem v ograjenem pašniku. Prav vsi otroci so jih lahko pobožali. Na pašniku so bili tudi jagenjčki stari le par dni. Oče malih jagenjčkov se imenuje oven. Pogosto ima rogove vendar jih ta ni imel. Mati pa je ovca. Najbolj nam je ostalo v spominu to, da imajo ovce zobe samo na spodnji čeljusti. Spoznali smo, da ovce strižemo in iz tega naredimo volno. Iz volne pa lahko izdelamo najrazličnejše izdelke kot so nogavice, odeje...

Skupaj s starši in otroci pa smo se odločili, da preživimo igralni popoldan kot EKO dan v Hruševici s pohodom do pastirske hiše. Ko smo se vsi zbrali na dogovorjenem mestu, smo pričeli s hojo skozi gozd po gozdni poti , ki je vodila na drugi konec vasi. Medtem nam ni bilo dolgčas, saj smo videli konje, ki so se pasli na ograjenem pašniku. Seveda smo jih tudi pobožali ob spremstvu staršev in lastnice. Pot smo nadaljevali po poti skozi gozd, ki nas je po polurni hoji popeljala do cilja – pastirske hiše. Najprej smo si ogledali pastirsko hišo, nato je sledilo krepčanje s hrano iz nahrbtnika. Seveda nismo pozabili na presenečenje za starše, saj smo jim ob spremljavi triangla zapeli pesmici Izidor ovčice pasel ter Na planincah. Po bučnem aplavzu je sledilo presenečenje tudi za otroke, saj jim je pastirček Izidor skril culico, ki so jo morali otroci poiskati. Skupaj smo se posladkali z dobrotami iz culice, in sicer s suhimi jabolčnimi krhlji, marelicami ter oreščki.

Nazaj grede smo ubrali drugo pot, da lahko ogledali še kraški izvir ter različne pernate živali v kletkah. Za zaključek smo bili povabljeni še v lovsko kočo ter na odlično pogostijo, ki jo je za vse nas pripravila ga. Melita.

Tako otroci kot odrasli smo se domov vrnili prijetno utrujeni ter polni novih in zanimivih doživetij.

Iskreno se zahvaljujemo vsem staršem otrok , ki so nam pomagali pri organizaciji pohoda.

Vzgojiteljici Jana Štok Pavlin In Ines Poplašen

VRTEC SEŽANA NA CELJSKEM SEJMU ALTERMED

V okviru letošnjega sejma Altermed, ki je 21. in 22. marca potekal na Celjskem sejmu, se je predstavilo tudi 50 slovenskih osnovnih in srednjih šol ter vrtcev, ki sodelujejo v mednarodnem programu Ekošola kot način življenja. Na stojnicah smo se med drugimi ekovrtci predstavili tudi mi iz Vrtca Sežana s pisano paleto dejavnosti, ki jih izvajamo v naših oddelkih. V tem šolskem letu 2008 – 2009 smo si izbrali celoletni projekt Živali in mi. Namen je, da na prijeten, nevsiljiv način pripeljemo otroke do odgovornega in ljubečega vedenja do živali, pa naj bodo to gozdne živali ali pa hišni ljubljenčki. Ob poslušanju pripovedovanja otrok, njihovih ugotovitvah, razmišljanju in izkušnjah, ob opazovanju vodene, predvsem pa spontane igre in medsebojnih pogovorih smo začutili, da otroci sprejemajo živali kot živa bitja, ki potrebujejo našo ljubezen in skrb.

Melita Švagelj
Pomočnica ravnateljice Vrtca Sežana

PROJEKT TURISTIČNA KMETIJA »GMAJNA«

Mlade kraševke in dijakinje 3. letnika ekonomske gimnazije na Šolskem centru Srečka Kosovela Sežana so tekmovale na 6. mednarodnem festivalu Več znanja za več turizma na temo »Ustvarjamo doživeto in gostoljubno deželo«, ki ga razpisuje TZS (Turistična zveza Slovenije). Z raziskovalno nalogo STOPIMO SKUPAJ so dosegle srebrno priznanje. Poleg tega so dobile nagrado - tretje mesto v kategoriji TV oglasov na državnem tekmovanju DOSS (dijaška oglaševalska scena Slovenije). Sedaj jih čaka še en podvig - v četrtek 28. 5. 2009 bodo na občini Divača predstavile svoj projekt na delavnici s strokovnjaki s področja razvoja podeželja na temo »Promocija in trženje podeželja s poudarkom na turističnih kmetijah«, kjer bodo poleg dijakinj predavali tudi dr. Marko Koščak (doktor geografskih znanosti, univ.dipl.ing.gradbeništva, ki deluje na področju celostnega razvoja podeželja in obnove vasi v Sloveniji) in g. Matjaž Pavlin (gospod dela že 25 let v turizmu in ima svojo turistično agencijo, direktor Kompasa Novo Mesto in prejemnik številnih nagrad).

Sedaj pa povejmo kdo so ta uspešna, delavna in kreativna dekleta: Grila Bytyqi iz Komna, Staša Svetlič iz Malega Dola, Nastja Širca iz Pliskovice in Tjaša Luvin iz Krajne vasi. V raziskovalni nalogi so želele poudariti, kako pomembna je povezanost lokalno že obstoječih razpisanih turističnih proizvodov in raznovrstnih poklicev, znanj in veščin, ki so premalo poznani javnosti, še posebej turistom, ki obiščejo naš Kras oz. Komen z okolico. Skozi raziskovalni del so se ukvarjale s problematiko turistične razvitosti kraške pokrajine. S pomočjo turističnih delavcev so bolje spoznale ponudnike kraških znamenitosti in kulinarike. Izvedle so anketo med naključno izbranimi prebivalci komenske občine, katere namen je bil, da dobijo čim več idej o tem, kako bi lahko turistično ponudbo izboljšali. Cilj je bil oblikovati turistični proizvod, ki bi privabil različne generacije. Tako jim je na misel prišla ideja o ustanovitvi turistične kmetije GMAJNA, kjer bi razvili raznoliko ponudbo za vse generacije strnjeno v štiri osnovne turistične proizvode oz. pakete:

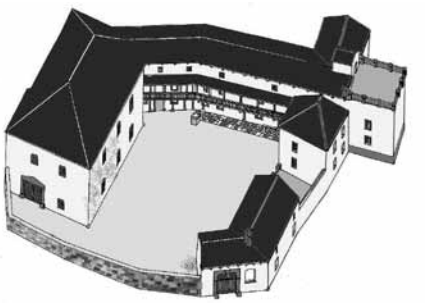

1. Paket »ŠTMČKI« (poljubčki) - namenjen mladoporočencem (Obsegal bi grajsko poroko na štanjelskem gradu v povezavi z Galerijo Lojzeta Spacala ali kmečko poroko s slavjem z značilnimi grajskimi in avtohtonimi kraškimi poročnimi oblačili.);
2. Paket »RADOVEDNE SANJE« - namenjen družinam (Družine bi imele možnost spoznati delček kmečkega življenja - dejavnosti vinogradnikov, kmetov, rejcev drobnice, kovačev, čebelarjev ... Poleg bivanja bi lahko pomagali pri raznih opravilih na kmetiji. Aktivno bi se lahko udeležili vaških praznovanj in prireditev (martinovanje, pustovanje...). Ogledali bi si lahko naravne in kulturne danosti, pa še zamejski kras, za izvedbo izletov bi se povezali s čezmejnimi občinami. Organizirali bi tudi tečaje jahanja konj za otroke, enološko predavanje za starše itd.);
3. Paket »UTRINEK« - namenjen otrokom s posebnimi potrebami (Vključeval bi terapije s konji in prilagojenimi dejavnostmi na naši turistični kmetiji, plavanje v morju...);
4. Reality show »KŽIN« (Nered) – namenjen otrokom (Poletni tabor organiziran kot resničnostni »šov«, ki bi ga v živo predvajali na TV ob določenih urah. Tabor bi zajemal življenje v tipični kraški vasi; otroci bi kuhali ob pomoči kraških žena in okušali kraške jedi, spoznavali kraške pojave in zgodovinsko zapuščino, preživeli dan od sončnega vzhoda do zahoda kot pravi kraški kmetje in kmetice, uživali v zabavnih igrah - lov na zaklad, domač letni kino, igrala na prostem, kratkočasnimi dejavnostmi, ustvarjalnimi delavnicami, izleti...).

To je le majhen utrinek iz celotne raziskovalne naloge, ki so jo punce napisale in poskrbele, da je bila tudi dobro promovirana. Idejo so predstavile 17. 4. 2009 na stojnici Turistične tržnice v Kopru, ki jo je organizirala TZS. Poleg tega so izdelale nekaj tiskanih oglasov in TV oglas. Skratka bile so hiperaktivne in kot mentorica sem na njih zelo ponosna – BRAVO PUNCE!

Napisala: Mojca Železnik Buda, mentorica

BRALNI PALČEK JE PODELIL DIPLOME

Bralni palček je projekt, ki že vrsto let poteka v sodelovanju Kosovelove knjižnice Sežana in Vrtca Sežana. Namenjen je spodbujanju bralne kulture pri najmlajših in spoznavanju splošne knjižnice. Tako je tudi letos skupina otrok komenskega vrtca, ki se bo septembra preselila v šolske klopi sosednje stavbe, skupaj s starši obiskovala splošno knjižnico, prebirala pravljice in pesmice in si tako zaslužila priznanje Bralni palček. Otroci pa so sodelovali tudi pri EKO bralni znački, kjer so prebirali knjige z ekološko tematiko in se letos posebej posvetili drevesom. V ta namen so otroci iz vrtca Komen pripravili čudovito razstavo Drevesa v otroških očeh, ki je bila na ogled v komenski knjižnici, otroci iz enote v Štanjelu pa dramatizacijo pravljice z ekološko tematiko. Tudi za ta trud so bili nagrajeni z EKO priznanjem.

Marija Umek

LIKOVNO USTVARJANJE IN KNJIŽNI NAHRBTNIK GRESTA NA DOPUST

Študijska krožka Likovno ustvarjanje in S knjižnim nahrbtnikom na potep, ki v komenski knjižnici že več let združujeta ljudi s podobnimi interesi, bosta v poletnih mesecih nabirala novih moči in idej za nadaljnja druženja v jeseni. Za zaključno srečanje smo se udeleženci potopisnih predavanj v knjižnici (nazadnje smo bili v Indoneziji, Indiji in na Filipinih) S knjižnim nahrbtnikom odpravili na čisto pravo potepanje po Sloveniji. Cilj, ki smo si ga zastavili je

bila okoli 30 km dolga dolina ob reki Bači – Baška grapa. Spremljala nas je geografinja Mateja Grmek, ki nam je s svojim poznavanjem Slovenije, njenih kulturnih in naravnih lepot polepšala sobotno potepanje. Poleg naravnih lepot Soče in Bače, sotesk, številnih slapov, kjer smo se osvežili, smo si ogledali kar nekaj krajev v grapi (Podbrdo, Grahovo Brdo, Rut ...) ter se peš odpravili do Kosmačeve domačije na Slapu ob Idrijci, si ogledali izdelke gospe Stanke Golob, ki slika s peskom ... Z izletom smo zaključili ciklus desetih srečanj knjižnega nahrbtnika, ki se bo v jeseni zopet podal na pot.

Članice Likovnega ustvarjanja, ki se pod mentorstvom Mojce Senegačnik v knjižnici srečujejo vsak torek, bodo tudi letošnjo sezono zaključile z likovno razstavo, ki bo v knjižnici na ogled od 12. 6. do konca avgusta.

Lepo vabljeni na ogled razstave in med knjižne police. Zagotovo se bo našlo branje za vaš okus, ki vam bo delalo družbo v dolgih in vročih poletnih dneh!

Marija Umek

OBVESTILO IZ KNJIŽNICE KOMEN

- Knjižnica je tudi v poletnih mesecih odprta kot običajno: Ob torkih in petkih od 11. do 18. ure ter ob sredah od 8. do 14. ure.
  Telefon: 05 7668 580,
  e-naslov: knjiznica.komen@siol.net
- 10. 6. začetek akcije Primorci beremo: bralna značka za odrasle. Akcija bo potekala vse do novembra. Več informacij 05 7668 580.
- V petek 12. 6. ob 19. uri otvoritev razstave likovnih del, ki so nastala pri študijskem krožku Likovno ustvarjanje.

O KRASU IN MORJU NA SLIKAH ADALBERTA ŽVABA

ŠTANJEL - V Storževi galeriji v Štanjelu so odprli razstavo slik Addalberta Žvaba iz Ljubljane z naslovom O krasu in morju. Slikar, ki je sodeloval na več kot 15 skupinskih razstav doma in v tujini, se je udeležil več kot 30 mednarodnih kolonij doma in v tujini, kjer jej prejel več priznanj.

Čeprav ni šolan slikar, je v likovnem ustvarjanju dosegel stopnjo, ki klasični amaterizem močno presega. Obiskoval je tečaje na ljubljanski likovni likovni akademiji, kar je zaznamovalo njegov likovni rzavoj. Čeprav že vrsto let stanuje v Ljubjlani, se rad vrača na Kras, od koder izhaja njegov rod.Prav Kras in obmorska pokrajina najbolj zaznamujeta njegov likovni opus in sta najpogostejši motiviki njegovega slikarstva.

Z likovnim ustvarjanjem se je začel ukvarjati pred 35 leti. Zanimale so ga različne tehnike, a je dal pednost akvarelu, gvašu in še posebej akrilu. Na razstavi v Štanjelu se predstavlja pretežno z deli v tehniki akrila, ki pričajo o talentiranem in impulzivnem ustvarjalcu, ki se spontano odziva na značilnosti primorske in obmorske pokrajine. » Z vehementno, a zanesljivo potezo čopiča beleži vonjave kraške zemlje, njeno kamnito arhitekturno dediščino, brazde morja in piš burje ali slikovite sončne zahode. V svoje slike vnaša tudi grafizme, ki še bolj poudarjajo ekspresivno

podobo s svetlobo prežete in z burjo razpihane krajine. Ekspresivnost njegovih pejsažev stopnjuje še značilna barvitost, ki jo tudi sicer obvlada v tonski prefinjenost,« je v katalogu, ki spremlja razstavo, zapisal akad.slikar in likovni kritik Dušan Lipovec.

Razstava o Krasu in morju slikarja Adalberta Žvaba bo v Storževi galeriji v Štanjelu na ogled do konca junija.

Besedilo in foto: Olga Knez

Kmetijstvo - vinogradništvo

OCENJEVANJE VIN NA OBMOČJU OBČINE KOMEN

Kljub lanskemu neugodnemu letu (velike škode po toči, pa obilne spomladansko - poletne padavine) se je na pobudo vinarjev, organiziralo tradicionalno ocenjevanje vin.

Skupaj z Občino Komen, z Društvom vinogradnikov in vinarjev Kras, s člani Kraške vinske turistične ceste in drugimi vinarji ter s pomočjo Kmetijske svetovalne službe Sežana je potekalo 21. maja 2009 ocenjevanje 43 vzorcev vin v vinoteki Grada Štanjel. Prav bi bilo- tako je zapisano v pravilih VTC - , da vinarji zaradi promocije in sledenja kakovosti, dajejo svoja vina na taka ocenjevanja.

Strokovna vinarska komisija je pod predsedovanjem Mirjane Košuta iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Nova Gorica ocenila 14 belih in 29 rdečih vin- v glavnem teranov.

Viden je napredek v kletarjenju in vina so bila že v glavnem dozorela (le nekaj teranov je še zaključevalo biološki razkis, kjer se jabolčna kislina pretvori v milejšo mlečno kislino).

Velika večina vin je dosegla kakovosten razred z oceno nad 16,1 točk- natančno kar 39 vzorcev .

Zato pohvale vsem vinarjem, kateri so dali vina na tokratno ocenjevanje in povejmo še prve tri :

Za bela vina :

1. mesto Ivo KOBAL iz Štanjela za sivi pinot
2. mesto Dušan in Roman REBULA iz Brestovice pri Komnu za malvazijo
3. mesto Anton ABRAM iz Tupelč za belo zvrst

Rdeča vina :

1. mesto Matej COLJA iz Coljave
2. mesto Bogdan COTIČ iz Škrbine
3. mesto Abram ANTON iz Tupelč

KSS SEŽANA
Majda Brdnik

VINSKA TURISTIČNA CESTA - zgibanka Kraške vinske turistične ceste je pošla že pred leti. V kolikor bo zanimanje članov se razmišlja o izdaji NOVE !

ČE BI SE RADI TUDI VI PRIKLJUČILI KOT PONUDNIK NA KRAŠKI VINSKI CESTI, SE JAVITE

Tanji GODNIČ v Mladinski hotel PLISKOVICA:
tel 05 764 02 50; GSM 031 267 529
e – mail : info@hostelkras.com

GORNJA RADGONA - ZBIRANJE VZORCEV kot vedno David ŠTOK Dutovlje 40 c GSM: 041 349 198

- do 15. junija pošljite prijavnico (so na KSS) v Gornjo Radgono skupaj s fotokopijo prijave pridelka.
- zbiranje vzorcev 3. in 4. JULIJ v večernih urah ; 6 steklenic, za člane društva 50€.

KMETIJSKI NASVETI -VINOGRADNIŠTVO

(junij, julij, avgust)

Zahteve trga nalagajo vinogradniku pridelavo kakovostnega razreda vina ob izpolnjevanju ekonomskih zakonitosti ponudbe in povpraševanja.

Eni izmed ukrepov za dvig kakovosti grozdja so poletna dela v vinogradu:

- poletna rez vinske trte
- zdravstveno varstvo vinske trte .

Že pri obnovi vinogradov, založnem gnojenju , gojitveni obliki , legi vinograda pri izbiri sort in podlag , ozelenitvi tal ter ustrezno skromnem gnojenju predvsem z dušikom, bomo vplivali na kakovost grozdja in tudi našo »računico«.

Zavedati se moramo , da vsako delo predstavlja strošek in uravnavanje kakovosti in ekonomičnosti je že prava umetnost. Uravnavati pravo mero pri zelenih delih, času izvedbe glede na letno klimo in vinograd, zahteva dobro opazovanje in znanje.

POLETNA REZ VINSKE TRTE - AMPELOTEHNIČNA DELA – » ZELENA DELA »

S temi deli uravnavamo in oskrbujemo listno površino pri trti; ta dela so:

- pletev ali mandanje
- krajšanje mladik
- spravljanje mladik med žice
- odstranjevanje zalistnikov in listov
- redčenje grozdja
- vršičkanje

Zeleni listi , ki so primerno osvetljeni so pljuča vsake rastline. V naših razmerah vinska trte razvije ponavadi preveč listne mase, kar ima za posledico , da je list tudi slabo osvetljen in kot tak ne prideluje hrane- sladkorja, nasprotno tak list diha in tri jemlje vodo ter hrano.

Prvih 8 do 10 listov nad grozdi ima največji vpliv na maso in količino sladkorja v grozdju. V naših podnebnih razmerah je za tvorbo 1 kg grozdja potrebno 1- 1,5 m^2 listne površine oziroma višina listne stene od 1,2 do 1,5 m.

Preveč listne mase tudi ovira učinkovito zdravstveno varstvo trte in povzroča preveliko porabo vode.

Idealno je, da mladike zrastejo le od 1- 1,5 m s čim krajši zalistniki.

Cilj je, da je 50 % grozdja osvetljenega (pravočasno in postopno odstranjevanje listov). Pri šaronski gojitveni obliki naj ima vsaka mladika svojo navpično rast in svoj prostor zaradi osvetlitve listov.

PLETEV je prvo spomladansko opravilo, kjer odstranimo mladike, ki so se razvile iz sobrstov in odstranitev jalovk iz starega lesa.

S pletvijo tudi zmanjšamo nevarnost bolezenskih okužb.

SRRAVLJANJE IN RAZPOREDITEV MLADIK MED ŽICE

Mladike morajo biti čimbolj enakomerno razporejene na opori. Posebej velja to delo za gojitveno obliko Guyot- eno ali dvošparonsko gojitveno obliko.

KRAJŠANJE MLADIK

Mladike , ki rastejo čez zadnji par žic, moramo prikrajšati. Čas tega dela prilagodimo rasti trte- ponavadi je to 2- 3 tedne po cvetenju. S tem se v listni steni razvijejo tudi zalistniki, ki pa jih nad zadnjim grozdom na mladiki tudi v celoti pustimo. Krajšanje mladik opravimo v času vegetacije še enkrat tako ,da prikrajšamo mladike cca 10 – 20 cm višje od prvega prikrajševanja.

S tem delom preprečimo zasenčevanje in grozdja in listne stene.

ODSTRANJEVANJE ZALISTNIKOV

Zalistnike odstranimo v coni grozdja, višje pa jih ne odstranjujemo, saj kot mlajša listna masa pripomoreju k tvorbi sladkorja. Cilj je ,da v rasti trte ustvarimo tako razmerje med rastjo in rodnostjo (umerjeno gnojenje predvsem z dušikom, zatravitve, že sama priprava vinograda...), da bodo zalistniki čim krajši.

ODSTRANJEVANJE LISTOV V CONI GROZDJA – previdno pri zelo občutljivem refošku !

S tem delom delno odstranimo liste v coni grozdja, ter s tem izboljšamo osvetlitev in zračnost grozdja ter zmanjšamo možnosti okužb – oidij, gniloba...

Glede na občutljivost predvsem refoška na sončne ožige, je potrebno to delo izvajati že spomladi oziroma v zgodnjem poletju in upoštevati osončenje.

REDČENJE GROZDJA

Uravnavanje količine pridelka na trs izredno vpliva na kakovost grozdja- ne samo na sladkorno stopnjo, temveč na vsebnost suhe snovi, kislin, ekstrakta in vseh potem v vinu že preko 1400 različnih snovi.

ZDRAVSTVENO VARSTVO VINOGRADOV

Redna skrb za zdravstveno varstvo predvsem na osnovni bolezni – peronospora in oidij **upoštevajoč vremenske razmere.**

Upoštevanje pravil v integrirani pridelavi in ekološkem vinogradništvu, ki se tudi utira pot na Krasu s ciljem varovanja okolja in kakovostnejšo pridelavo vina teran s priznanim tradicionalnim poimenovanjem ».

Informacije na KSS Sežana in na avtomatskem odzivniku št. 090 93 98 15 in na spletni strani www.kvz-ng.si

Majda Brdnik, univ.dipl.ing.agr.

ROMARSKO SREČANJE ŠKOFIJSKE KARITAS KOPER V KOMNU

V soboto, 6.6. sta Kraška dekanijska karitas in Medžupnijska karitas Komen pripravila romarsko srečanje Škofijske karitas Koper. V Komen so prišli njeni člani, od Bovca, Postojne, Ilirske Bistrice pa do Lucije. Toliko dobrote, kot to soboto še ni bilo v Komenski cerkvi. Pa tudi, če bi mi kdo ugovarjal, bi le malo popravil svojo trditev z besedami: "Toliko dobrih hotenj, misli in pripravljenosti delati dobro, pa prav gotovo še ni bilo.

Duhovni del srečanja se je odvijal v komenski cerkvi, z nagovori udeležencev in sveto mašo, ki jo je daroval dekan gospod Rafko Leskovec v navzočnosti ravnatelja Škofijske karitas, gospoda Mateja Kobala. V pridigi nam je dal poguma za nove izzive, ki nas čakajo v prihodnosti. Navzoče je pozdravil tudi komenski župan Uroš Slamič in pokazal, da pozna in ceni delo te človekoljubne organizacije. Prosili smo Boga, da bi bili velikodušni s časom, s svojim denarjem in z vsemi drugimi stvarmi, ki nam jih je podaril, pa tudi da bi svoje omejitve, svoje pomanjkljivosti in včasih tudi nesposobnosti, reševali s pogumom in ljubeznijo.

Popoldanski del srečanja s kosilom, smo zaradi napovedanega slabega vremena imeli v dvorani Kulturnega doma Komen. Pri dobri hrani, ki jo je v šoli pripravila Nadja s pomočnicama in pecivu naših članic in drugih pridnih gospodinj, je bilo kot v čebelnjaku. Vsak, je hotel povedati svoje izkušnje pri delu z ljudmi, svoje skrbi, ki so v dobi recesije še toliko večje kot sicer. Pred sveto mašo in po kosilu smo si ogledali tudi cerkev Marije Device v Oberšljanu in cerkev v Svetem. Imeli smo res do kraja izpolnjen čas.

Preveč bi bilo naštevati posameznike, ki so pripomogli k uspešnemu romarskemu dnevu. Sodelovanje med Vaško skupnostjo, šolo, občino, nogometnim klubom in z vsemi, ki smo jih prosili za pomoč je bilo tako zgledno, da si tega prej nismo mogli niti predstavljati.

Vedite, da prav na vse mislimo s hvaležnostjo v srcu in z obljubo, da bomo še boljši, bolj pozorni do potreb v okolju v katerem živimo. Hvala vsem in Bog vam povrni.

Jože Terčon

KRANJSKA GORA - 32. PREDŠOLSKO LETOVANJE OTROK KRASA IN BRKINOV

Pod vodstvom nove predsednice društva MDPM Sežana, Radice Slavković je potekalo letos v 3 izmenah:

- od 11.06.09 do 15.06.09
- od 20.06.09 do 24.06.09
- od 24.06.09 do 28.06.09

Kaj pomenijo letovanja, kolonije ali tabori za našega otroka?

Ko se mali in veliki, mi vsi, znajdemo v popolnoma novih okoliščinah, novem okolju in družbi, se nam ponuja priložnost, da spoznamo tudi tisti del svoje lastne osebnosti, ki nam je še do nedavnega bil nepoznan. Novo okolje, v katerega se začasno preselimo, novi prijatelji, nova družba in kraji, so nove priložnosti, ki nam vzbujajo nove občutke in širijo obzorja našega vsakdanjika. Nove preizkušnje so priložnost za pretok vedenj in znanj, za izmenjavo spoznanj in tako rastemo, spoznavamo skrivnosti in modrosti življenja.

Popolnoma enak proces se dogaja našemu otroku, ko mu dovolimo, da razprostre svoja krila kot mladi kos.

Ko bo prišel v novo okolje, bo v skupini vrstnikov povsem enakovreden in ne bo deležen posebnih privilegiranih ali posebno zaščitniških odnosov kot doma s strani staršev, kar sicer starši neradi priznamo, a se nam večkrat dogaja. Naš malček bo med enakimi in svoj položaj si bo moral izboriti sam. Ko se bo znašel v okolju sebi enakih, bolj ko bo samostojen, bolj ga bodo spoštovali in mu izkazovali prijateljstvo, ki je za otroka in vse nas še kako pomembna vrlina, za katero je potrebno delati »na sebi« in graditi odnose z drugimi. S primernim in prijetnim odnosom do prijateljev bo otrok zagotovo našel svoje mesto pod soncem in tako rastel.

Kadar se otrok znajde v situaciji, kjer ni staršev, ki bi vse urejali namesto njega in za njim pospravljali, otrok na zdrav način spoznava, kaj je samostojnost. Na letovanjih brez staršev so otroku dane priložnosti, da se v tej smeri preizkusijo in razvijajo svoje sposobnosti na poti odraščanja v samostojno, zrelo in odgovorno osebnost. Marsikateri starši so prijetno presenečeni, ko se njihovi otroci vrnejo domov in ugotovijo, da njihov otrok kaže večje spretnosti in obvladuje opravila, na katera so ga pred letovanjem le opozarjali in ga učili, uspešno pa jih je izvajal le s skrbno pomočjo mame. Vestni starši namreč svoje otroke običajno učijo lepega vedenja, pozitivnih delovnih navad in skušajo na otroke prenašati pozitivne vzorce...o vsem lepem jih podučijo, a če od njih nič ne zahtevajo, se nam več-

krat vsili občutek, da otroci vse to sprejemajo bolj v teoriji in manj v praksi, torej se jim ne mudi, da bi jih udejanjili. Kako naj se otrok nauči neodvisnosti, če tega nikoli ne okusi in če v svojem otroštvu ne bo imel priložnosti za oddih brez agencije s celodnevnim nudenjem storitev – »Mama-all inclusive«.

Na letovanju pa ni tako kot doma. Samostojnost v otroku vzbuja tudi občutek odgovornosti. On bo tisti, ki bo skrbel za svoja oblačila, ne vzgojiteljica in ne njegova mama. Za vsakega otroka je dobro, da mu vsaj enkrat omogočimo večdnevno organizirano letovanje s svojimi vrstniki, da bo imel priložnost spoznavati in poiskati svoj prostor pod soncem, povsem spontano in na svoj edinstven način. Za varnost in zabavo otrok bodo vzgojiteljice prav tako dobro poskrbele kot so otroci navajeni v vrtcu, v šoli ali doma, kar lahko potrdijo številne generacije otrok s svojimi bogatimi izkušnjami in spomini na letovanja. Začeti je potrebno od malih nog.

sekretarka MDPM Sežana,
Ana Pangos

Vse otroke Občine Komen obveščamo, da bomo zanje v času poletnih počitnic pripravili pester program dejavnosti.

USTVARJALNE DELAVNICE

Vabimo vas na ustvarjalne delavnice vsako soboto v Kulturnem domu v Komnu od 10:00 do 13:00 ure, kjer si lahko krajšate čas z družabnimi igrami. Delavnice že izvajamo in pridružite se nam vsi, ki si ob sobotah dopoldne želite ustvarjalne zabave in dobre družbe. V času poletnih počitnic pa bomo za vas pripravili še prav posebna presenečenja. Ne bo nam manjkalo športnih aktivnosti, pohodništva in drugih razvedrilnih aktivnosti kot so tematski dnevi (gusarski dan, indijanski dan...) ure kozmetike in friziranja, body painting...

Vsak tretji petek v mesecu se nam popoldne lahko pridružite v krajevni Kosovelovi knjižnici, kjer si boste krajšali čas v ustvarjalnih delavnicah in prebirali pravljice.

Vse tiste, ki ste med šolskim letom pridno obiskovali sobotne delavnice v Gorjanskem pa za spremembo vabimo, da se v času počitnic pridružite otrokom v delavnicah v Kulturnem domu v Komnu.

Podrobnejši program bo sproti objavljen na oglasni deski v preddverju kulturnega doma v Komnu.

LETOVANJA

V otroškem centru Pacug pri Strunjanu bodo letovali otroci od 1. do 5. razreda:

- od 22.07.2009 do 01.08.2009 (z možnostjo uveljavljanja zdravstvenega regresa)
  Celoten prispevek za letovanje znaša 283,70 €.
  Prispevek za upravičence zdravstvenega regresa ZZZS znaša 110 €.
- od 22.08.2009 do 28.08.2009
  Otroci od 1. do 5. razreda bodo lahko letovali v krajši 7-dnevni izmeni, vendar v tem primeru ne morejo uveljavljati zdravstvenega regresa. Celoten prispevek za letovanje bo znašal 173 €.

V Materadi -Virc pri Poreču bodo letovali otroci in mladostniki od 6. razreda dalje

- od 06.08.2009 do 16.08.2009

Celoten prispevek za letovanje znaša 283,70 €.

Prispevek za upravičence zdravstvenega regresa ZZZS znaša 110 €.

POČITNIŠKO VARSTVO

V času poletnih počitnic bomo v sodelovanju z osnovnimi šolami in ob dodatni finančni podpori občin Krasa in Brkinov organizirali ugodno celodnevno počitniško

Privoščimo si sladke počitnice

varstvo, ki bo glede na število prijavljenih otrok organizirano za skupino najmanj 5 prvošolcev in najmanj pet učencev od 2. do 5. razreda.

Varstvo za učence prvega razreda bo brezplačno, starši bodo krili le stroške prehrane. Za učence od 2. do 5. razreda pa bo organizirano celodnevno varstvo proti plačilu 22 € na otroka na teden, vključno s prehrano.

Starši bodo ob prijavi otroka morali predložiti odločbe o dopustu, saj bomo varstvo pod omenjenimi pogoji nudili le tistim otrokom, katerih starši bodo dopust koristili v času, ko njihovi otroci ne bodo obiskovali varstva.

Varstvo bo organizirano v dopoldanskem času od 7:00 do 15:00 ure v prostorih Medobčinskega društva prijateljev mladine v Sežani in v ostalih krajih, v primeru da bo prijavljenih dovolj otrok. Poskrbeli bomo za topel obrok in napitke.

Prijavnice za počitniško varstvo in letovanja prejmejo otroci v osnovnih šolah ali na sedežu društva MDPM Sežana. Za vse informacije in prijavnice nas lahko pokličete vsak delavnik na tel. Št. 05 7341486 ali osebno na sedežu Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana, Partizanska 18, Sežana. Kontaktne osebe: Boža Jensterle Fatur in Ana Pangos

za društvo MDPM Sežana:
Ana Pangos, sekretarka društva
Foto: Maja Dekleva

PO KOMENSKI OBČINI IN ŠE MALO DLJE

Prireditve, ogledi, izleti, osmice

JE KAJ ZANIMIVEGA ZA VAS?

Ta rubrika je namenjena predstavljanju javnih prireditev, ogledov, izletov, osmic in drugih javnih dogodkov v občini Komen ali njeni bližini.

Organizatorje prireditev ali dogodkov prosimo, da v svojih napovedih navedejo podatke o sami prireditvi/ dogodku, in sicer kraj, prostor, datum, trajanje, kratek opis, kontaktne številke... Uredništvo ne odgovarja za morebitne nevšečnosti, ki bi lahko nastale zaradi napačnih, nepopolno sporočenih prirediteljevih podatkov ali zaradi morebitnih nesporočenih sprememb.

Vsako napoved sporočite po elektronski pošti na naslov komentar@komen.si ali po telefonu na tel. št. 05/7690 056 (Tic Štanjel).

Uredništvo

Prireditve

OBČINA KOMEN
TURISTIČNO INFORMACIJSKI CENTER ŠTANJEL
Štanjel 42c, 6222 Štanjel
tel.: 05 769 00 56, 041 383 986
www.kras-carso.com
e-mail: tic.stanjel@komen.si

SEZNAM PRIREDITEV V OBČINI KOMEN
JUNIJ – JULIJ 2009

Brestovica pri Komnu
Sobota, 20. junij 2009 ob 20.00 uri

KONCERT »Brestovica v pesmi in plesu«

V oz. pri Vaški šoli v Brestovici pri Komnu, nastop moške vokalne skupine SOTOČJE iz Podgrada pri Ljubljani z gosti Dramsko skupino TD Brest in animatorjem Ricardom Bastardom iz Ankarana.
Moška vokalna skupina Sotočje, je po zelo uspešni sezoni 2005/2006, ko so 10-letnico svojega delovanja obeležili z dvema celovečernima koncertoma, letos izdala prvenec »Med Vrbami« z 22 pesmimi in jih predstavila na promocijskem koncertu v Ljubljani. Vse pesmi so slovenske, avtorske ali ljudske v priredbi priznanih slovenskih skladateljev.
Možen nakup CD.
Organizacija: TD Brest
Informacije: na tel.: 031 719 661 – Jurij

Gabrovica pri Komnu
Sobota, 27. junij v večernih urah

VAŠKI PRAZNIK SV. PETRA IN PAVLA

nogometni turnir v trojkah, turnir v briškuli, nastop KUD Brce s komedijo, zabava s plesom s skupino; organizator VS Gabrovica Coljava

Kobjeglava, na klubskem balinišču v Tupelčah
Sobota, 20. junij 2009, OB 9.00

OBMOČNO PRVENSTVO IGRE V KROG ZA MLADINCE

Tekmovanje bo potekalo v soboto, dne 20. junija 2009 od 9.00 dalje, na klubskem balinišču v Tupelčah, v primeru slabega vremena pa v balinarski dvorani v Kobjeglavi. Tekmovanje je izbirno za uvrstitev na finalni del državnega prvenstva.
Organizator: Balinarski klub Hrast Kobjeglava-Tupelče
Informacije: na tel. 031 362 852 Grmek Emil

Kobjeglava, pohod
Sreda, 24. junij ob 19.00

POHOD V KRESNO NOČ

Potek pohoda: Zbirno mesto bo pri Kulturnem domu v Kobjeglavi. Krožna pot nas bo vodila po novih poteh čez Tolsti vrh mimo Starih kalov na Zajčevico, od tam pa preko Stojancev nazaj do Kobjeglave (predviden povratek okrog 21.30 ure), kjer bo sledilo druženje ob kresu. Udeležence obveščamo, da se pohoda udeležujejo na lastno odgovornost. POHOD V PRIMERU DEŽJA ODPADE!
Organizator: Društvo Kraški slavček Kobjeglava Tupelče
Informacije: TIC Štanjel, tel.: +386 (0)5 769 00 56, +386 (0)41 383 986; tic.stanjel@komen.si

Klariči, nekdanji mejni prehod
Nedelja, 21. junij, ob 16.00

PROSLAVA OB DNEVU DRŽAVNOSTI

Slovesnost ob dnevu državnosti.
Organizacija: Društvo veteranov Komen
Informacije: TIC Štanjel; tel.: +386 (0)5 769 00 56

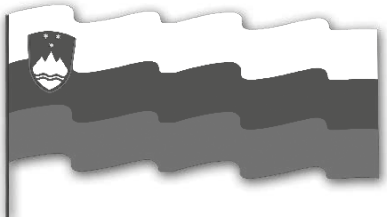

Komen, dvorišče gasilskega doma
Nedelja, 5. julij ob 18.00

URADNI SPREJEM NOVEGA GASILSKEGA VOZILA

Protokolarna slovesnost ob sprejemu novega gasilskega vozila. Po slovesnosti druženje ob zabavi, plesu in glasbeno skupino.
Organizacija: PGD Komen
Informacije: TIC Štanjel, tel.:+386 (0)5 769 00 56, +386 (0)41 383 986; tic.stanjel@komen.si

Komen, pred občinsko zgradbo
Nedelja, 21. junij od 17.00 do 23.00

PRAZNOVANJE OBČINSKEGA PRAZNIKA

Ob 16.30: delavnice za otroke in animacijski program
Ob 17.00: predstavitev društev na stojnicah
Ob 19.00: osrednja slovesnost ob praznovanju občinskega praznika
Informacije: TIC Štanjel; tel.: +386 (0)5 769 00 56, +386 (0)41 383 986; tic.stanjel@komen.si

Štanjel, Kvadratni stolp
Nedelja, 14. junij dopoldne

OTVORITEV RAZSTAVE ŠTUDENTOV UNIVERZITETNEGA ŠTUDIJA KRAJINSKE ARHITEKTURE

Na ogled bodo dela študentov, ki so v aprilski dneh delovali v Štanjelu.
Informacije: TIC Štanjel; tel.: +386 (0)5 769 00 56, +386 (0)41 383 986; tic.stanjel@komen.si

Štanjel, Stolp na vratih
Sobota, 30. maj ob 18.00

OTVORITEV SLIKARSKE RAZSTAVE: KOFETEK ZA PETEK

Razstavlja diplomirana slikarka Meti Gosar Peternel.
Otvoritev bo popestril Igor Švarc na violončelu.
Razstava bo odprta do 22. julija.
Organizacija: Nassa desella d.o.o.
Informacije: Marija Švagelj, Štanjel 6a, tel.:+386 (0)5 769 00 18, nassa.desella@siol.net

Štanjel, Storževa galerija
Petek, 29. maj ob 19.00

OTVORITEV RAZSTAVE SLIK: O KRASU O MORJU

Razstavlja Adalbert Žvab iz Ljubljane.
Razstava bo odprta do konca junija 2009.
Organizacija: Stanarjevi:
Informacije: tel:+386 (0) 5 7691 007,+386 (0)31 389 621; www.stanarjevi.com info@stanarjevi.com

Štanjel, grajsko dvorišče in trg pred cerkvijo
Nedelja 21. junij od 9.00 do 17.00

NEDELJSKE TRŽNICE V ŠTANJELU 2009

Sejmi starin ter domače in umetne obrti, spremljevalne prireditve potekajo v starem delu Štanjela vsako tretjo nedeljo v mesecu od marca do novembra.
Naslednje tržnice 2009: 17, maj, 21. junij,...
Informacije: TIC Štanjel, tel: +386 (0)5 769 00 56, +386 (0)41 383 986; tic.stanjel@komen.si

Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala

DOGODKI V GALERIJI LOJZETA SPACALA

Petek 5 junij ob 20.30, galerija Lojzeta spacala koncert Ane Fornazarič na kitari kitara

Petek, 12 junij ob 19.30: otvoritev razstave »Fotografski portreti: Spacal - Černigoj« Maurizia Frullanija (valetovi)

Petek, 19. junij – nedelja, 21. junij, v popoldanskih in večernih urah: tradicionalni Venček Sv. Ivana; delavnice izdelovanja venčkov, izbor najlepših venčkov

Nedelja, 28. junij ob 20.00: večerni koncert / serenada Komornega orkestra 'Mirarco' Tabor (pri Vrabčah).

Organizacija: Galerija Lojzeta Spacala
Informacije: tel.: +386 (0)5 769 01 97; gradstanjel@guest.arnes.si

Volčji Grad, vaški dom
Sobota, 20. junij ob 20.00

OTVORITEV VAŠKEGA DOMA NA VOLČJEM GRADU

Slovesnost ob otvoritvi vaškega doma na Volčjem Gradu ter zabavno druženje
Organizator: Vaška skupnost Volčji Grad, Društvo debela Griža Volčji Grad
Informacije: TIC Štanjel, tel.: +386 (0)5 769 00 56; tic.stanjel@komen.si

RAZSTAVE
MAJ, JUNIJ 2009

Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala

LOJZE SPACAL- STALNA RAZSTAVA GRAFIK

Informacije:Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala, tel: +386 (0)5 769 01 97, e-mail: gradstanjel@guest.arnes.si

Štanjel, Stolp na vratih

SLIKARSKA RAZSTAVA: KOFETEK ZA PETEK

Razstavlja diplomirana slikarka Meti Gosar Peternel.
Razstava bo odprta do 22. julija.
Organizacija: Nassa desella d.o.o.
Informacije: Marija Švagelj, Štanjel 6a,+386 (0)5 769 00 18, nassa.desella@siol.net

ŠTANJEL, Storževa galerija, Štanjel 29
Galerija v starem delu Štanjela z občasnimi razstavami.

Slikarska razstava: O KRASU O MORJU

Razstavlja Adalbert Žvab iz Ljubljane.
Razstava je odprta do konca junija.
Galerija je odprta v sobotah, nedelja in praznikih ter po dogovoru tudi ostale dneve.
Informacije: Stanarjevi: tel:+386 (0) 5 7691 007, +386 (0)31 389 621; www.stanarjevi.com

IZLETI OGLEDI
MAJ, JUNIJ 2009

ŠTANJEL
vsaka nedelja izpred cerkve v Štanjelu
URA: 14: 30 – zimski urnik, od novembra do konca marca
15:30 – od aprila do konca oktobra

NEDELJSKO TURISTIČNO VODENJE ZA INDIVIDUALNE OBISKOVALCE

Turistično vodenje vključuje ogled gradu Štanjel, galerije Lojzeta Spacala, cerkve sv. Danijela, Kraške hiše, Stolpa na vratih in Ferrarijevega vrta. Ogled poteka približno 90 minut.
Cena ogleda je 3,80 EUR na osebo (vstopnina v Galerijo L. Spacala in v Kraško hišo je všteta v ceno vodenja)
Organizacija in informacije: TIC Štanjel +386 (0)5 769 00 56, +386 (0)41 383 986

ŠTANJEL, Galerija Lojzeta Spacala in Kraška hiša
Grad Štanjel
odprto: 10:00 – 14:00
sobota, nedelja: 10:00 – 18:00
ponedeljek: zaprto
Za napovedane skupine tudi izven urnika.
Galerija Lojzeta Spacala v obnovljenem delu gradu Štanjel hrani stalno zbirko slik in grafik Lojzeta Spacala.
V Kraški hiši je urejena etnološka zbirka v dveh nadstropjih.
Informacije: Galerija Lojzeta Spacala: +386 (0)5 769 01 97; e-mail: gradstanjel@guest.arnes.si

ŠTANJEL, Stolp na vratih
Štanjel 6a
Eden od dveh vhodnih stolpov v Štanjel, v katerem je urejena galerija s priložnostnimi razstavami in trgovina s spominki.
Urnik: torek – nedelja: 10:00 – 18:00
Organizacija: Nassa desella, tel.:+386 (0)5 769 00 18

OBISK GROFOVE JAME

Brestovica pri Komnu, vsaka zadnja nedelja v mesecu ob 15.00, razen v mesecu avgustu
Grofova jama (naravna kraška jama z breznom) leži pod vrhom hriba Grmada nad vasjo Brestovica. V prvi svetovni vojni je služila kot zaklonišče avstro-ogrske vojske.
Dostop
Peš iz Gornje Brestovice, po markirani poti do jame (50 min.) ali iz Dolnje Brestovice po poljski poti z avtom do parkirišča (3 km) in potem še del poti peš do jame (25 min.). Priporočamo pohodno obutev in obleko.
ORGANIZIRAN JE LE OBISK JAME, DO VHODA MORAJO OBISKOVALCI PRITI SAMI.
Kontaktna oseba (JAMARSKO DRUŠTVO SEŽANA, sekcija KOMEN):
Jože Terčon, tel.: +386 (0)51 306 964
Peter Pipan, tel.: +386 (0)41 405 642
jozef.tercon@volja.net

VOLČJI GRAD
POT KAMNA – UREJENA UČNA POT

Urejena in označena učna pot po vasi in okoli nje. Spoznali boste značilnosti kraške krajine, kraških naselij ter spoznali posebnosti Volčjega grada, vasi z izredno bogato kamnoseško dediščino in enim največjih ohranjenih prazgodovinskih gradišč pri nas.
Pot je uredilo **Društvo Debela griža**, ki organizira tudi turistična vodenja.
Informacije: www.volcjigrad.com, TIC Štanjel +386 (0)5 769 00 56; +386 (0)41 383 986

ŠKUD 15. februar Komen
organizira in vodi

OTROŠKE IN MLADINSKE PLESNO-BALETNE DELAVNICE
v OŠ Komen od 29.6.2009 do 3.7.2009,
od 8.00 do 13.00
Informacije in prijave do 22.6.2009
na telefon 051 260 663 (Katarina).

KRVODAJALSKA AKCIJA V KOMNU

Vroči majski dnevi nam obetajo tudi vroče, sončno poletje. Vsi se bomo na takšen ali drugačen način vsaj za nekaj dni oddahnili od napornega dela. In prav v času dopustov se naše ceste napolnijo s pločevino in prometne nesreče so neizogibne.

Vseh tragičnih dogodkov ne moremo preprečiti kot tudi poslati na dopust bolnike, ki so odvisni od krvi prostovoljnih darovalcev. Veliko pa lahko pripomoremo k reševanju življenj z uspešno izpeljanimi krvodajalskimi akcijami in zadostno količino krvi.

Zato je prostovoljno darovanje krvi v poletnih mesecih še posebej pomembno.

Območno združenje Rdečega križa Sežana vabi vse zdrave polnoletne občane in občanke na enodnevno krvodajalsko akcijo, ki bo v sredo, 12.8.2009 v prostorih osnovne šole v Komnu med 7:00 in 12:00 uro.

Ne pozabite! Prav vaša kri bo nekomu vrnila zdravje ali življenje.

PRIZNANJE OLIMPIJSKEGA KOMITEJA SLOVENIJE

Za športne dosežke v letu 2008 je Anže Petrič, član Balinarskega kluba Hrast Kobjeglava-Tupelče, na prireditvi v hotelu Maestoso v Lipici, dne 27. februarja 2009 iz rok legendarnega olimpionika g. Miroslava Cerarja, prejel priznanje – zlati znak Olimpijskega komiteja Slovenije. Sam prejemnik in vsi člani ter simpatizerji našega kluba smo na to priznanje seveda zelo ponosni in mu obenem iskreno čestitamo.

Priznanje je rezultat večletnega trdega dela samega prejemnika in strokovnega kadra v klubu. Kot smo že zapisali v prejšnji številki občinskega glasila, menimo pa, da ni nič narobe če ponovimo, je Anže Petrič v letu 2008 na mednarodnih tekmovanjih prejel kar dve bronasti medalji v disciplini štafetnega zbijanja in sicer na svetovnem balinarskem prvenstvu v kategoriji do 23 let v Zagrebu in na evropskem balinarskem prvenstvu v kategoriji članov v italijanskem Savignianu.

Tudi ostali člani našega kluba v tem času ne stojijo križem rok. Super balinarska liga, v kateri tekmuje osem najboljših balinarskih ekip v Slovenije, se je pričela že prvo soboto v mesecu februarju. Prvi del ligaškega dvoranskega tekmovanja je tako že za nami, po odigranih 10. krogih zasedamo šesto mesto.

Smo pa zato uspešnejši na preostalih tekmovanjih. Dvojica v postavi Peter Ravbar in Iztok Sosič je sredi marca na državnem prvenstvu članov v Škofji Loki zasedla 2. mesto, kar je vsekakor pohvale vreden dosežek. Anže Petrič pa je v disciplini igre v krog na finalu državnega prvenstva osvojil peto mesto, peto mesto pa je skupaj s sotekmovalcem Klemnom Sosič dosegel tudi na državnem prvenstvu štafetnega zbijanja. K vsem tem aktivnostim moramo za celovito sliko dogajanja prišteti še dneve vadbe in izbirna območna tekmovanja, nakar ugotovimo, da so člani naše prve ekipe v balinanje dobesedno vpeti povprečno vsaj pet dni tedensko.

Tudi v mlajših kategorijah beležimo dobre rezultate. Teo Masten je celo zastopal barve državne mladinske reprezentance na četveroboju Francije, Italije, Hrvaške in Slovenije,

ki je potekal v mesecu aprilu. Pričakujemo, da bi ob nadaljnjem zavzetem delu lahko postal standardni in pomembni člen reprezentance na prihajajočih tekmovanjih. Na polfinalu državnega prvenstva posamezno pa je v zadnjem obdobju dosegel pričakovano uvrstitev na finalni del tekmovanja, ki bo potekalo dne 21. junija 2009. Ekipa dečkov bo s tekmovanjem v državni ligi pričela šele v mesecu juniju, so pa prav v tem obdobju razna izbirna območna tekmovanja.

16. marec 2009 pa je bil zgodovinski dan tudi za klubsko žensko balinanje. Naša dekleta in žene so se v prijateljski tekmi pomerile z vrstnicami Balinarskega kluba Repentabor iz vasi Dol pri Vogljah, Voglje in Vrhovlje. Tekma je potekala v prijateljskem vzdušju pred več deset moškimi navijači in po končani tekmi prijetnem druženju. Končni rezultat tekme je bil sicer nepomemben, zasluženo pa je zmaga šla izkušenejšim Repentaborkam. Ne glede na poraz pa so se balinarske »junaško« odločile, da se že v letošnjem letu vključijo v ligaško tekmovanje ženskih ekip v okviru Območne balinarske lige Sežana.

O vseh nadaljnjih tekmovanjih in doseženih uvrstitvah ter preostalih aktivnostih kluba bomo poročali v naslednjih mesecih.

Emil Grmek,
predsednik Balinarskega kluba
Hrast.

1. MAJ V KLANCU

Praznik dela smo na poseben način praznovali tudi v vaški skupnosti Klanec. Že na predvečer praznika smo postavili mlaj, dopoldne pa se nas je skoraj polovica vaščanov odpravila na pohod na sveti Lenart in nato na osmico v Samatorci. Po okusnem okrepčilu smo »pridobljeno energijo« porabili za pot proti domu, kjer smo popoldne nadaljevali z medsebojnim druženjem. Ob dobri kapljici se je živahen pogovor raztegnil do večera.

Slike in besedilo: Nina Mezinec

Venec za mlaj so kot vsako leto pletli otroci.

Manjkala ni niti rdeča zastava.

Na cilju – sv. Lenart

Osmica v Samatorci

Ker pravega kresa letos ni bilo, smo lahko na majhnem ognju pekli krompir in hrenovke.

Pogovor se je nadaljeval do večera.